

Gündəm

Rusiya Azərbaycana "Bal-E" kompleksini satmaqdan imtina edib, yoxsa...

"Kommersant" qəzetinin yazısı erməni qəzetlərinin manşetlərini "bəzədi"; Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi təkzib etdi; ekspertlər isə...

yazısı səh.4-də

Neftimizin kaprizləri - "qara qızıl" bizi hara aparır...

yazısı səh.12-də

Təzadlı Hacıyevlər - biri Londonda itlə gəzir, digəri "it günün" dəki məhbəsdə cəza çəkir

yazısı səh.12-də

Eldar Namazov: "Aprel döyüşlərindən sonra dünyada rəy dəyişib"

yazısı səh.4-də

Ekspertlər dolların bahalaşacağı xəbərlərini şərh etdilər

yazısı səh.5-də

Bu gün Milli Məclisin 100 yaş tamam olur-plenar iclas keçiriləcək

yazısı səh.2-də

Əsirlərdən biri azad edilə bilər

yazısı səh.7-də

İran mediası Azərbayanı nədən tənqid edir?

yazısı səh.8-də

Rusiya-Ukrayna savaşı güclənir - Poroşenko danışmaq istəyir, Putin yayınır...

yazısı səh.9-da

Müxalifətin dövlət dəstəyinə böyük ehtiyacı var - səbəblər

yazısı səh.13-də

Qızıl medallı şagirdlərə güzəşt təklifi ləğv olundu

yazısı səh.10-da

ƏLİ KƏRİMLİNİN GİZLİ GÖRÜŞLƏRİ - QARABAĞ KOMİTƏSİNƏ QARŞI BÖYÜK QƏSD HAZIRLANIR

AXCP sədrinin müxalif düşərgəyə birlik səsənişi özünü bataqlıqdan çıxarmaq cəhdidir; indiyədək bütün birlikləri dağıdan, ittifaqları yıxan Kərimli nədən qəfil "hər şeyi unudaq, birləşək" deyir?; ayağını ənənəvi müxalifətin xarabalıqları üstündəki üç-beş daşın üstünə qoyub, dirçəlmək cəhdi fiaskoya məhkumdur...

MUSAVAT.COM
onlayn ictimai-siyasi qəzet

yazısı səh.3-də

Ermənistanə qarşı elan olunmuş müharibə - Putin yeni "cəbhə" açır

Rusiya seçkilərə sayılı günlər qalmış İrəvanı İrəvandan təhdid eləməyə başladı; Kremlin emissarı erməni baş naziri "şatdankənar siyasətçi" adlandırılıb hədələdi; Paşinyanın yayılan səs yazısı - Moskvanın virtual güc nümayişləri nəyə hesablanıb?..

yazısı səh.9-da

Fazil Məmmədovdan yeni xəbərlər-obyektləri yoxlanmır, türkiyəli müğənni isə...

yazısı səh.5-də

Sabiq polis nazirinin qardaşı polkovnik girov saxlayıb-İlginc təfərrüatlar

yazısı səh.11-də

Jurnalistlərin sorğusu- Baş Prokurorluğun mətbuat xidməti birinci oldu

yazısı səh.6-da

Lavrov Milanda Qarabağdan danışdı

Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanması üzrə ATƏT-in vasitəçilik səylərini dəstəkləyir. Virtualaz.org-un məlumatına görə, bunu Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov İtaliyanın Milan şəhərində ATƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 25-ci sessiyasında çıxışı zamanı bildirib.

"Biz Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik məsələləri üzrə Cenevrə müzakirələri çərçivəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanması istiqamətində ATƏT-in vasitəçilik səylərini dəstəkləyirik", - deyərək Lavrov vurğulayıb.

Arvadını qətlə yetirən Sumqayıt sakini polisə təslim olub

Arvadını qətlə yetirən Sumqayıt sakini polisə təslim olub. DİN-dən verilən məlumata görə, dekabrın 5-də Sumqayıt şəhərinin 11-ci mikrorayon ərazisində kirayədə yaşayan Beyləqan rayon sakini Yaqub Ağayev ailə münaqişəsi zəminində arvadı Aynurə Ağayevanı bıçaqla qətlə yetirib.

Y.Ağayev könüllü olaraq 1-ci Polis Bölməsinə gələrək istintaqa təslim olub.

BP Azərbaycandakı iki platformanı müvəqqəti bağlayır

Dünyanın nəhəng enerji şirkəti olan BP (British Petroleum) Azərbaycandakı platformalardan ikisini müvəqqəti olaraq bağlamağı planlaşdırır. "Reuters" agentliyi xəbər verir ki, platformalar planlı texniki-təmir işləri üçün 2019-cu ildə 15 gün bağlı olacaq. Təmir işlərinin dəqiq vaxtı açıqlanmayıb.

UEFA-nın ayırdığı vəsait "Qarabağ"ın hesabına köçürüldü

UEFA-nın 2017/2018 mövsümündə Çempionlar Liqasında iştirakçısı kimi "Qarabağ"ı ayırdığı vəsait klubun hesabına köçürülüb. Virtualaz.org AF-FA-nın saytına istinadən bildirir ki, UEFA Klub Yarışlarının Keçirilməsi Komitəsinin 6 iyul 2017-ci il tarixli, 38 sayılı məktubuna uyğun olaraq, 981 min avro vəsait milli assosiasiyamızın vasitəçiliyi ilə "Qarabağ"ı ödənilib.

Başsağlığı

Rauf Arifoğlu və "Yeni Müsavat" media qrupu Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri deputat Əli Hüseynliyə atası Məhəmməd Hüseynovun vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

"Bakcell" kiçik və orta biznesin "Bakutel 2018" sərgisində iştirakını dəstəkləyir

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi "Bakcell" şirkəti bu günlərdə keçirilən "Bakutel-2018" sərgisindəki stendində innovasiya və texnologiyaları nümayiş etdirməklə yanaşı startapları, kiçik və orta biznesi təmsil edən şirkətlərin tədbirdə iştirakını təşkil edib.

"KOB Dəstək" proqramı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi ilə birgə təşkil olunmuş stenddə "Bakcell"-in dəstək göstərdiyi "hesab.az", "iticket", "e-mobile" və bir neçə digər şirkətin göstərdiyi xidmətlər nümayiş olunub.

Azərbaycanın ən böyük onlayn xidmətlər portalı olan "Hesab.az" "Bakcell"-in uzunmüddətli biznes tərəfdaşlarından biridir. Öz sahələrində ən innovativ xidmətlərlə seçilən "iticket" və "e-mobile" isə "Bakcell"-ə marketing və reklam xidmətləri göstərən şirkətlərdir.

Ölkənin qeyri-neft sektorunun ən iri investorlarından biri olan "Bakcell" müxtəlif sosial yönümlü və innovasiya layihələri vasitəsilə ölkədə müxtəlif sahələrin dayanıqlı inkişafına öz töhfəsini verir. Gələcəkdə bu istiqamətdə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Bu gün Milli Məclisin 100 yaşı tamam olur-plenar iclas keçiriləcək

Dekabrın 7-si Azərbaycan Parlamentinin yaranması günüdür. 1918-ci ilin dekabrın 7-də, saat 13:00-da məşhur xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin o vaxtkı Nikolayev (indiki İstiqlaliyyət) küçəsində yerləşən keçmiş Qızlar Məktəbinin binasında (hazırda Əlyazmalar İnstitutunun yerləşdiyi bina) Azərbaycan Parlamentinin təntənəli açılışı olub. Parlamentin açılışında Azərbaycan Milli Şurasının sədri Məhəmməd Əmin Rəsulzadə geniş təbrik nitqi söyləyib. Bu parlamentin ömrü cəmi iki il çəkib.

Bu gün, dekabrın 7-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçiriləcək. Modern.az-ın məlumatına görə, iclasın gündəliyinə 21 məsələ daxildir. İclas zamanı deputatlar qanun layihələrinə dəyişikliklər etdirməyə çalışacaqlar. Bununla yanaşı, Milli Məclisin deputatları həm də Azərbaycan Parlamentinin yaranmasının 100 illiyi ilə bağlı da çıxışlara hazırlaşsınlar.

Qeyd edək ki, Milli Məclis

Mədəniyyət komitəsinin sədri Rafael Hüseynov parlamentin yaranmasının 100 illiyi ilə əlaqədar yubiley iclası keçirilməsini təklif etmişdi.

Milli Məclis iclasının gündəliyinə "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Konstitusiyaya Qanunu haqqında (ikinci səsvermə); "Aviasiya haqqında"

Azərbaycan Respublikasının

Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş); "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş), ümumilikdə 21 məsələ daxildir.

□ **ELŞAD,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycana heroin gətirmək istəyən İran vətəndaşı saxlanıldı

Dövlət Gömrük Komitəsinin Cənub Ərazi Baş Gömrük İdarəsinin Əməliyyat və Təhqiqat İdarəsinə daxil olan məlumat əsasında, İrandan ölkəmizə gələn İran vətəndaşı Astara gömrük postunda saxlanılıb və üzərində şəxsi yoxlama aparılıb.

Komitədən verilən məlumata görə, yoxlama zamanı onun daxili orqanlarının tibbi müayinədən keçirilməsi zərurəti yarandığından vətəndaş Astara Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına aparılıb.

Xəstəxanada rentgenoloji müayinə zamanı onun daxili orqan - düz bağırsağında şübhəli cisimlər müşahidə edilib. Nəticədə vətəndaşın düz bağırsağında 4 ədəd bükümdə, çəkisi 200 qram olan narkotik vasitə - heroin aşkarlanıb.

Ukrayna Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bir daha dəstəklədi

"Ukrayna Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində dinc yolla həllini dəstəkləyir".

"Report" xəbər verir ki, bunu ATƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının Milanadakı illik iclasında Ukraynanın xarici işlər naziri Pavlo Klimkin deyib.

"Gürcüstan, Azərbaycan, Moldova ərazilərindəki münaqişələrin bu ölkələrin ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində tam və dinc yolla həlli ümumi amalmız olmalıdır", - nazir vurğulayıb.

Ukraynanın XİN rəhbəri, həmçinin, region ölkələrinin təhlükəsizliyini təmin etməkdə ATƏT-in mühüm platforma olaraq qaldığını diqqətə çatdırıb.

Avropa Şurası: Azərbaycan korrupsiya ilə uğurla mübarizə aparır

Avropa Şurasının MONEYVAL Komitəsi pulların leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı Azərbaycan Respublikasının mübarizə sistemini müsbət dəyərləndirib.

Maliyyə Monitorinq Xidmətindən virtualaz.org-a bildirlər ki, Avropa Şurasının MONEYVAL Komitəsinin 57-ci plenar iclası çərçivəsində cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində Azərbaycan Respublikasının IV raund qiymətləndirilməsi üzrə növbəti tərəqqi hesabatı dinlənilib.

Müzakirələrin nəticələrinə uyğun olaraq qəbul olunmuş qərarda IV raund çərçivəsində İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının Maliyyə Tədbirləri üzrə İşçi Qrupunun (FATF) 40+9 Təvsiyəsinin, o cümlədən MONEYVAL-ın onlardan irəli gələn tövsiyələrinin Azərbaycan Respublikası tərəfindən müvəffəqiyyətlə yerinə yetirildiyi qeyd edilib. Həmçinin ölkədə bu sahədə aparılmış islahatlar yüksək dəyərləndirilib, institusional potensialın gücləndirilməsi, hüquqi bazanın, nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar əldə edilmiş nailiyyətlər xüsusi olaraq vurğulanıb.

Bununla da, cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı Azərbaycan Respublikasının mübarizə sistemi beynəlxalq səviyyədə mövcud standartlara tam cavab verən sistem kimi qiymətləndirilib.

Gürcüstanda azərbaycanlı molla qəbiristanlıqda döyüldü

Gürcüstanda azərbaycanlıların sıx yaşadığı Marneuli rayonunun Daştəpə kəndinin mollası Eldəniz Sadiqov döyüldü. "Report" xəbər verir ki, hadisə dekabrın 5-də səhər saatlarına kənd qəbiristanlığında baş verib.

E.Sadiqov həmkəndlisi Mireli Həsənov tərəfindən döyüldüyünü bildirib. O hesab edir ki, döyülməsinə "Facebook" sosial şəbəkəsində yerləşdirdiyi və Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarından narazılığını ifadə etdiyi video müraciət səbəb olub. Xəsarət alan şəxs bildirib ki, polis artıq bir aydır onun evindən qiymətli əşyaların oğurlanması ilə bağlı cinayətin üstünü açma bilmir.

Molla döyülməsi ilə bağlı "112" xidmətinə zəng vursa da, polis faktla bağlı araşdırmaya başlamayıb. E.Sadiqov özü polis bölməsinə gedəndən sonra polis araşdırmaya başlayıb.

Gürcüstanın Daxili İşlər Nazirliyi E.Sadiqovun ittihamlarını qəbul etməyib.

Nazirlik faktla bağlı zorakılıq maddəsi üzrə cinayət işi başlatmayıb.

Polis molların döyülməsində şübhəli bilinən M.Həsənovu artıq dindirib. Onu günahı sübuta yetiriləcəyi təqdirdə cərimə və ya 120 saatdan 180 saatadək ictimai işlər, 6 aydan 1 ilədək ev dustaqlığı yaxud da 1 il müddətinə həbs cəzası gözləyir.

E.Sadiqov hazırda Marneulidə xəstəxanada müalicə olunur. Həkimlər onun vəziyyətini sabit kimi qiymətləndirirlər.

Zakir Həsənov ön xətt bölmələrinin döyüş hazırlığını yoxlayıb

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən cəbhəboyu zondada olan müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti ön xətt bölmələrində olublar. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Müdafiə nazirinə ərazinin məketi üzərində əməliyyat şəraiti barədə məruzə edildikdən sonra bölmələrin döyüş hazırlıq vəziyyətini yoxlanılıb.

Gecə və gündüz şəraitində döyüş mühafizəsinin daha keyfiyyətli təşkili və müdafiənin dayanıqlılığını artırılması məqsədilə yaradılan müşahidə məntəqəsindən qarşı tərəfdə yerləşən düşmən mövqelərini izləyən general-polkovnik Z.Həsənov müasir texniki vasitələrdən istifadə edilməklə xidmətin daha effektiv təşkili ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verib.

Dövlət Neft Fondu noyabrda nə qədər xarici valyuta satıb?

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu (ARDNF) noyabr ayı ərzində valyuta hərəclarında satdığı vəsaitin həcmi açıqlayıb.

ARDNF-nin İctimaiyyətlə əlaqələr departamentindən verilən məlumata görə, ötən ay Fond tərəfindən valyuta hərəclarında 654,1 mln. dollar məbləğində vəsait satılıb.

Cari ilin oktyabr ayında keçirilən valyuta hərəclarında ARDNF 489,6mln. dollar satıb. Beləliklə, oktyabr ayı ilə müqayisədə noyabrda Fond tərəfindən satılan valyutanın həcmi 164,5 mln. manat və ya 33,6% artıb.

Bu ilin noyabr ayı ilə ötən ilin noyabr ayını müqayisə edəndə məlum olur ki, son 1 ildə ARDNF tərəfindən valyuta hərəclarında dollar satışı 445,2mln. ABŞ dolları və ya 3,1 dəfə artıb.

Ümumilikdə, bu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ARDNF valyuta hərəclarında 5 782 mln. dollar satıb ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2 768,7 mln. dollar və ya 91,9% çoxdur. Xatırladaq ki, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında ARDNF valyuta hərəclarında 3 013,3 mln. dollar satıb.

Rusiyanın "Bal-E" sahil mənzilli raket komplekslərini Azərbaycana satmaqdan imtina etməsi barədə yayılan məlumatlar təsdiqini tapmayıb. Qeyd edək ki, bu barədə "Kommersant" hərbi-sənaye dairələrindəki mənbələrə istinadən məlumat yaymışdı. Rusiya tərəfinin belə qərarına səbəb kimi həmin raketlərin Rusiyanın Xəzər donanmasının gəmiləri üçün təhdid yaradacağı, habelə bu raketlərdən Qarabağda istifadə olunma ehtimalı göstərilirdi.

Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən "Yeni Müsavat"a bildirilib ki, son günlər müxtəlif KİV-lərdə "Bal-E" raket sistemlərinin alınmasında Azərbaycanın maraqlı olduğu, lakin Rusiyanın kompleksin Azərbaycana satışını məqsəduyğun saymaması barədə məlumatlar yayılıb. "Rəsmi olaraq bildiririk ki, adçəkikən "Bal-E" raket sistemlərinin alınması məqsədilə tərəfimizdən danışıqlar aparılmayıb və kompleksin əldə olunması niyyətimiz də olmayıb. Eyni zamanda onu da qeyd edək ki, Azərbaycanın Xəzər dənizi sektorunda təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə müxtəlif ölkələrin müvafiq qabaqcıl müdafiə sistemlərindən və raket komplekslərindən istifadə edilir", - deyərək nazirlikdən bildirilib.

Gözlənilmədiyi kimi, erməni mediası "Kommersant"ın məqaləsinə xüsusi yer ayrılıb və tirajlayıb. Ermənistan hər dəfə Rusiya Azərbaycanla silah-sursat, hərbi texnika sazişi imzalayanda hay-küy salır. Bir neçə gün əvvəl isə Rusiyanın Ermənistanı qırıncılar satacağı xəbəri yayılmışdı. Ardınca belə bir iddianın Rusiya mediasında yer alması və Moskva tərəfindən rəsmən təkzib olunmaması suallar doğurur.

Hərbi ekspert Rəşad Süleymanovun fikrincə, Rusiyanın "Bal-E" kimi raketlər sat-

Rusiya Azərbaycana "Bal-E" kompleksini satmaqdan imtina edib, yoxsa...

"Kommersant" qəzetinin yazısı erməni qəzetlərinin manşetlərini "bəzədi"; Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi təkzib etdi; ekspertlərimiz isə fərqli fikirdədir

maması Azərbaycanın bu boşluğu MBDA Systems şirkətinin "Exocet" və "Marte", İsrailin "Gabriel-5" və Türkiyənin ROKETSAN şirkətinin "Atmaca" raketlərindən biri hesabına doldurmağa imkan verəcək: "Sadələdiyim hər üç raket son nəsil gəmi əleyhinə raketlərdəndir. Bu çərçivədə qiymət və tədarük baxımından "Atmaca" Azərbaycan üçün daha uyğun görünür. Qeyd edim ki, MBDA-nın adçəkikən raketlərindən hazırda EXOCET Qazaxıstan və Türkmənistan HDQ-nin silahlanmasında yer alır. Bəzi məlumatlara görə, Türkmənistan "Marte" raketlərinin Xəzər hövzəsində ilk istifadəçisidir və satınalma müqaviləsi imzalanarkən müqaviləyə bu raketin Xəzərdə Türkmənistanın razılığı olmadan digər

dövlətə satılmasına məhdudiyət qoyan bənd salıb".

Politoloq Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, Rusiyanın "Bal-E" raket kompleksi müasirdir, 2008-ci ildə yaradılıb, 2014-cü ildə modifikasiya olunub və xarici ölkələrə satış üçün beynəlxalq hərbi sərğilərə çıxarılıb: "Görünür, elə həmin sərğilərin birində Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin diqqətini cəlb edib. Doğrudur, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bu xəbəri təsdiq etməyib. Rusiya mənbələrinin iddiasına görə, tərəflər arasında danışıqlar başlayıb və müqavilə imzalanmağa yaxın olub. Ancaq son anda Rusiya Müdafiə Nazirliyinin təlimatı əsasında satışdan imtina edilib. Səbəb də bu göstərilib ki, "Bal-E" raket kompleksi Rusiyanın Xəzərdəki hərbi donan-

masına təhlükə yarada bilər. Yeni demək istəyiblər ki, öz elimizdə qonşumuza silah verib niyə özümüzlə təhlükə yarada bilər? Halbuki raketini satmaq istədiyi qonşusu ilə münasibətləri yaxşıdır. Bu səbəb gözə küllüf etmək üçündür. Çünki əgər raket kompleksini başqalarına satmaq fikrinə yoxdursa, onu niyə sərğiyə çıxarırsan?" **E.Şahinoğluna görə, demək, səbəb başqadır:** "Azərbaycana adçəkikən raket kompleksinin satılmamasının əsl səbəbini Rusiyanın "Kommersant" qəzetinə Rusiya Müdafiə Nazirliyindəki anonim mənbə çatdırıb: "Həmin raketlərdən yalnız hərbi donanmalarda deyil, quru qoşun hissələrində də istifadə etmək mümkündür. Biz isə istəmirik ki, Azərbaycan bizim müasir raketlərimizdən Dağlıq

Qarabağda Ermənistanın qüvvələrinə qarşı istifadə etsin". Bax əsl səbəb elə budur. Ümumiyyətlə, bu il Azərbaycan Rusiyadan elə bir hərbi texnika almayıb. Hiss olunur ki, Rusiya artıq Azərbaycana müasir hərbi texnika satmaq istəmir. Belə olan halda Azərbaycan başqa ölkələrdən silah və hərbi texnika almalıdır".

Politoloq hesab edir ki, belə ölkələrdən biri ABŞ ola bilər: "Prezident İlham Əliyev dekabrın 4-də ABŞ-ın müdafiə nazirinin müavininin müşaviri xanım Laura Kuperin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi. İlham Əliyev görüşdə Azərbaycanla ABŞ arasında əməkdaşlığın müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişaf etdiyini bildirdi. İlham Əliyev qarşılıqlı səfərlərin, o cümlədən ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun və digər rəsmilərin Azərbaycana səfərlərinin münasibətlərimizin inkişafındakı rolunu qeyd etdi. İlham Əliyev ABŞ-la müdafiə sahəsindəki əməkdaşlıqdan məmnundur. Digər tərəfdən, İlham Əliyev ABŞ-ın Cənub Qaz Dəhlizinə verdiyi dəstəkdən də məmnundur. Növbəti mərhələdə Azərbaycanın ABŞ-dan hərbi texnika alacağı istisna deyil. Bəlkə də Laura Kuperin Bakıya səfəri məhz hərbi əməkdaşlığı genişləndirmək məqsədi daşı-

yır. Bunu Laura Kuperlə görüşdə Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənov da qeyd etdi. Zakir Həsənov onu da bildirdi ki, ABŞ-ın qabaqcıl hərbi təhsil müəssisələrində təhsil alan azərbaycanlı zabitlərin sayının artırılması qərara alınıb".

Ehtiyatda olan polkovnik, hərbi ekspert Şair Ramaldanov isə "Yeni Müsavat"a dedi ki, belə xəbərlərin yayılmasında təəccüblü bir şey yoxdur: "Bir neçə gün bundan əvvəl "Lazarev klubu" adlı qurumun Ermənistanı tədbiri keçirildi. Orada da Rusiya nümayəndəsi, hərbi ekspert, Rusiya Beynəlxalq İnstitutunun direktoru müavini rəhbərdir. Bu təşkilat qeyri-hökumət təşkilatıdır və Vladimir Yevseyev özü də dövlətə bağlı adam deyil. Bu tədbirdə səsləndirilən bəyanatlar çoxlu söz-söhbətlərə səbəb olub. İndi də "Kommersant" qəzetində dərc olunan bu məlumatın yayılması təəccüb doğurmur. Hazırda ermənipərəst qüvvələrin indiki fəallığı müşahidə olunur. Dekabrın 9-da Ermənistanı seçkilər keçiriləcək. Ona görə də xeyli aktivlik var. O ki qaldı Rusiya ilə Azərbaycan arasında silah anlaşması məsələsinə, cənab prezident demişdi ki, Azərbaycan Rusiyadan 5 milyardlıq silah-sursat alıb və müqavilələr davam etdiriləcək. Bizim Rusiya ilə çox sıx əlaqələrimiz var. Odur ki, son xəbərlər həqiqətə uyğun deyil. Azərbaycanın Rusiyadan silah alması məsələsi daim gündəmdədir. Ona görə də Rusiyanın Azərbaycana guya silah satmaq istəmədiyi barədə yayılan məlumatlar daxili auditoriyaya yönəlmiş iddialardır. Rusiya ilə hərbi-texniki əməkdaşlıq uğurlu davam edir".

□ E.PASASOY, "Yeni Müsavat"

"Aprel döyüşlərindən sonra dünyada rəy dəyişib"

Eldar Namazov: "Biz ilk növbədə torpaqlarımızı öz gücümüzlə azad etməyə daim hazır olmalıyıq"

"Böyük ehtimalla, Paşinyanın rəhbərlik etdiyi blok seçkilərdə qalib gələcək. Ancaq hələ bəlli deyil ki, seçkilərdə neçə partiya barajı keçəcək. Bir partiya yüz faizdir, qalanları şübhə altındadır".

Beynəlxalq Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Eldar Namazov bu fikirləri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında söylədi. Ermənistan Qarabağ ətrafında gərgin müzakirələrə diqqət çəkən E.Namazov qeyd etdi ki, bu müzakirələrin davamı olacaq: "Hər halda, seçkilərdən sonra bu müzakirələr Ermənistan daxilində

bəlkə də 20 ildə ilk dəfə başlayacaq. Ancaq müzakirələr o şəkildə aparılacaq ki, Paşinyan deyəcək "Mən də əleyhinəyəm, ancaq ABŞ da, Rusiya da, KTMT də deyir ki, Dağlıq Qarabağın ətrafındakı rayonları azad et!" Hazırda Paşinyanın əsas məqsədi KTMT-nin növbəti iclasında bu bəyanatı təşkilatdan zorla qoparmaqdır. Ona görə də həm Belarus, həm Qazaxıstanı açıq deyir ki, baş katiblik məsələsi mənimçün əsas deyil, əsas məsələ qarşılıqlı öhdəliklərdir. Gəlin aydınlaşdırmaq, görək

hansı məsələlərdə bizə dəstək ola bilərsiniz".

E.Namazov KTMT daxilində yaşanan gərginliklərə, həmçinin İrəvanla Moskva arasındakı soyuq münasibətlərə rəğmən, realığı unutmamağı da tövsiyə edir: "Bütün bunlara baxmayaraq, şəxsən mən hesab edirəm ki, bu prosesin özü çox maraqlıdır. Ancaq Qarabağ məsələsində ermənilərə qarşı xarici təzyiqlərin güclənməsinə baxmayaraq, burada son söz Azərbaycanın və Azərbaycan ordusunun olmalıdır".

Mərkəz rəhbəri ortada

konkret nümunənin olduğunu vurğuladı: "2016-cı ilin aprel döyüşlərindən sonra dünyada ictimai rəy dəyişdi. Azərbaycan ordusunun öz üstünlü-

yünü göstərəndən, torpaqları azad etməyə qadir olandan sonra dünyada ictimai rəy dəyişməyə və ermənilərə müəyyən təzyiq göstərmək ideyala-

rı reallaşmağa başladı. Həmin o döyüşlərin nəticəsində Sərkisyan hakimiyyəti iki ildən sonra devrildi. Mən əminəm ki, 2016-cı ilin aprel məğlubiyyətindən sonra, 2018-ci ilin aprelinde hərbi məğlubiyyət siyasi məğlubiyyətə çevrildi və Sərkisyan hakimiyyətdən gətirilməli oldu. Ona görə də biz ilk növbədə bu amilə arxalanmalıyıq və torpaqlarımızı öz gücümüzlə azad etməyə daim hazır olmalıyıq. Bu, siyasi yolla baş versə, çox gözəl, biz hamımız sevindir ki, qan tökmədən torpaqları azad etməyə nail olmuşuq. Ancaq ortalıqda bu torpaqları azad edəcək güc olmayanda və həmin gücü təbii edə bilsək, siyasi iradə olmayanda diplomatik təzyiqlər də azalır. Onda başqa ölkələr də torpaqların azad olunması ilə bağlı məsələləri sət şəkildə gündəmə gətirmirlər".

□ E.PASASOY, "Yeni Müsavat"

Maliyyə naziri Samir Şerifovun manatın möhkəmlənməsinin iqtisadiyyata mənfi təsirləri barədə söylədiyi fikirlər cəmiyyətdə müzakirə mövzusu olaraq qalır. İctimai rəyin gəldiyi qənaət budur ki, maliyyə nazirinin sözləri manatın ucuzlaşdırılması variantını nəzərdə tutmaqla, cəmiyyəti gözlənilən devalvasiyaya hazırlamağa hesablanıb.

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov bildirir ki, Maliyyə Nazirliyi son bir ay ərzində - həm büdcə müzakirələri, həm də digər müzakirələr zamanı S.Şerifovun açıqladığı mövqeyi ortaya qoyub: "Nəzərə almaq lazımdır ki, son bir ayda xarici konyuktura da ciddi dəyişiklik baş verib: neftin qiyməti 86 dollardan həttə 57 dollaradək ucuzlaşdı. Baxmayaraq ki, indi 62 dollar ətrafında dəyişir, yaxın gələcəkdə qiymətlərin necə olacağını proqnozlaşdırmaq da çox çətinidir. OPEK və OPEK+ ölkələrinin bu günlərdə keçirilən görüşündən sonra nəse demək mümkün olacaq. Lakin artıq risklərin olduğunu söyləyə bilərik. Neftin dövlət büdcəsində 60 dollardan götürülməsi, büdcə ilinə çox az qaldığı bir zamanda qiymətlərin ondan da aşağı həddə qədər düşməsi risklərin olduğunu deməyə əsas verir. Maliyyə Nazirliyi artıq mövqeyini ortaya qoyub: manatın müəyyən həcmdə ucuzlaşdırılmasının tərəfdarıdır. Düzdür, buradakı arqumentləşdirmə ilə tam razı deyiləm, çünki ixracın artırılması sahəsində son 3 ildə onuz da hansısa ciddi irəliləyiş nail olunmayıb. Yeni bu, sırf manatın möhkəmlənməsi ilə bağlı olan məsələ deyil. Amma idxalın stimullaşması, turizm mənfi təsirlərlə bağlı məqamlarla razılaşmaq olar. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycana gələn hər 100 turistin 60-65 nəfəri məhz qonşu ölkələr olan İran, Türkiyə və Rusiyadan gəlirlərdir. Eyni zamanda Azərbaycanla idxalın yarından çoxu da bu ölkələrin payına düşür. Belə şəraitdə bu ölkələrdə baş verən iqtisadi proseslər, xüsusilə də milli valyutaların dəyər-sizləşməsi təbii ki, Azərbaycan konyukturu daha da pisləşdirir, yeni çağırışlar formalaşdırır. Maliyyə Nazirliyi həm də dövlət büdcəsinin icrasına məsul olan qurumdur. Növbəti ildə neftin qiyməti aşağı olarsa, bu zaman həm Neft Fondundan transfertlərin həyata keçirilməsi, həm də büdcəyə daxilolmaları təmin etmək çətinləşəcək. Böyük ehtimal ki, Maliyyə Nazirliyi manatın ucuzlaşması ilə bağlı mövqeyini müəyyənləşdirərək bu məqamı da nəzərə alıb. Bir sözlə, nazirin açıqlamaları bir mesaj kimi qəbul edilə bilər. Yaxın aylarda manatın müəyyən həddə qədər ucuzlaşması gündəmə gələ bilər".

Ekspertə görə, manatın dollar qarşısında məzənnəsinin 1 dollar/2 manatdan aşağı olması gözlənilən deyil: "Böyük ehtimalla, dolların 2 manatın altında olan məzənnəsi variantı seçiləcək. Çünki manatın daha kəskin ucuzlaşması sosial problemlər də yaradır ki, hökumət onları həllində çətinliklərlə üzləşə bilər".

İqtisadçı-ekspert Samir Əliyev fikrincə, nazirin bu açıqlaması 2 ay öncə - neftin hər barelinin 90 dollara yaxınlaşdığı bir ərafədə verilsəydi, bəlkə də ciddi reaksiya doğurmazdı: "Ancaq indi neft 60 dollara qədər ucuzlaşmış, gah 58-ə düşür, gah da 62-yə qalxır. Əlbəttə, son illər özünüqoruma instiktə güclənmiş ictimai narahatçılıq da başadüşülüdür. Ən azı acı 2015-ci il təcrübəsi var: İlboyu verilən rəsmi açıqlamalara rəğmən manat dollarlara nisbətən dəyərini kəskin itirdi. Yeni təqvim ili isə bir qayda olaraq insanların düşüncəsində şaxta baba və yolkadan çox qiymət artımı assosiasiyasını yaradır. Təsədüfi deyil ki, hər ilin sonu "yanvarda manat ucuzlaşacaq" kimi fikirlər gündəmi zəbt edir".

Ekspert hesab edir ki, nazirin bu fikri ilə razılaşmaq da olar, razılaşmamaq da: "Belə ki, S.Şerifov bir tərəfdən həm də büdcə gəlirlərinin icrasına məsul olan nazirliyə rəhbərlik edir. Devalvasiya büdcənin "doldurulmasının" ehtiyat yollarından biri hesab edilir. Buna görə də Mərkəzi Bankdan fərqli olaraq Maliyyə Nazirliyi devalvasiya tərəfdarı hesab olunur. Digər tərəfdən, maliyyə naziri haqlı olaraq manatın mövcud məzənnəsinin (həm nominal, həm də real) ixrac problem yaratdığına, idxala

Ekspertlər dollarların bahalasaacağı xəbərlərini şərh etdilər

Böyük ehtimalla, dolların 2 manatın altında olan məzənnəsi variantı seçiləcək

isə dəstək verdiyini qeyd edir. Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirməyin əsas yolu ixracı stimullaşdırmaqdır. Azərbaycan bazarı kiçik olduğundan idxalı əvəzləmə siyasəti özünü müəyyən həddə qədər doğruldu. Bütün bunlar nazirin fikri ilə razılaşdığımız məqamlardır".

S.Əliyevin sözlərinə görə, məşhur "Financial Times" qəzeti 107 inkişaf etməkdə olan ölkələrdə milli valyutaların ucuzlaşmasının ixracı və idxala təsirini araşdırıb: "Araşdırma 2013-2015-ci illəri əhatə edib. Araşdırmanın nəticəsi göstərib ki, milli valyutaların devalvasiyası ixracın artımına gətirməyib, əvəzində idxal azalıb. Bəs Azərbaycanda devalvasiyanın ixracı töhfəsi nə olub? Gömrük Komitəsinin rəsmi məlumatları

na inansa, 2014-cü ildə dollar 78 qəpik olanda qeyri-neft ixracımız 1,8 milyard dollar olduğu halda 2017-ci ildə bu göstərici 1,6 milyard dollara qədər azalıb. Halbuki bu müddətdə 1 ABŞ dolları 1,7 manata qədər bahalaşmışdır. Bura hökumətin qeyri-neft sektorunu stimullaşdırmaq üçün genişmiqyaslı təşəbbüslərinə də əlavə etsək, nəticənin zəif olduğunu görürük. Son iki ildə müşahidə edilən artımın nə qədər dayanıqlı olacağı da sual doğurur.

Devalvasiyanın ixracımıza təsirinin az olmasını əsas qeyri-neft ixrac tərəfdarımız olan Rusiyada rublun ucuzlaşması ilə əlaqələndirə bilərik. Ancaq hamımız bilir ki, əsas səbəb fərqlidir. Rublun baha olması ən yaxşı halda meyvə-tərəvəz ixracımızı sti-

mullaşdırır. Əsas səbəb budur ki, ixrac etməyə neft-qazdan savayı az qala heç nəyimiz yoxdur. Hələ ki xammal ixrac edən, fərqi yoxdur neft və ya qeyri-neft, ölkə statusundan çıxma bilməmişik. Məhsullarımızın keyfiyyəti, xırda istisnalarla, rəqabət aparmaq gücündə deyil, məhsulun maya dəyəri bahadır. Digər səbəb idxaldan asılılığımızın yüksək olaraq qalmasıdır. Həttə ölkəni 100 faiz təmin edən daxili istehsalın xammalını xaricdən idxal edirik. Deməli, devalvasiya həm də ixracımızı bahalaşdırır. Üçüncü səbəb maliyyə sektorudur. Maliyyə sabitliyi təmin olunsada da, kövrəkliyini saxlayır. Növbəti devalvasiya bank və sığorta şirkətlərini çətin vəziyyətə sala bilər. Bütün bun və digər amillər hökuməti çətin seçim vəziyyətində qoyur. Tərəzinin bir gözündə devalvasiyanın tam təsdiq olunmayan ixrac faydası, digər gözündə artıq şahidi olduğumuz böyük zərər durur. Hökumət də bunu bilir, ona görə də Mərkəzi Bank müxtəlif alətlərdən istifadə edərək manatı üzməyə qoymur".

Müəssisimizin fikrincə, tədiyyə balansının vəziyyəti və neftin hazırkı qiyməti hələ ki manatı qorumağa imkan verir: "Böyük ehtimalla, hökumət imkan daxilində məzənnəni sabit saxlamağa çalışacaq. Ancaq hakimiyyətdə bununla bağlı vahid fikir yoxdur. Devalvasiya tərəfdarları və əleyhdarları var. Maliyyə nazirinin son dövrlər çıxışı birincilərin mövqeyi ilə üst-üstə düşür. Məhz bu məsələdə onun fikirlərini bölüşməyə məcbur oluruq. Növbəti devalvasiya, lap olsun yumşaq ucuzlaşma, kövrək maliyyə sabitliyini poza bilər, faydası isə gözə görünməz".

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Fazil Məmmədovun pis günləri arxada qaldı-obyektləri yoxlanmır, türkiyəli müğənni isə...

Gəncədə olan sabiq nazirin obyektlərində yoxlamalar aparılması xəbərləri rəsmən təsdiqlənmir; Petek Dinçöz ona məxsus Gəncə Beynəlxalq Xəstəxanasına niyə gəlibmiş...

Sabiq vergilər naziri Fazil Məmmədovun səhhəti normallaşmışdır. Bu barədə modern.az-a Gəncədəki mənbə məlumat verilib.

F.Məmmədovun Gəncə Beynəlxalq Hospitalında reabilitasiya keçdiyi, səhhətinin gündən-gündə daha da yaxşılaşdığı bildirilib:

"Vəziyyəti stabildir, gəzir, istirahət edir. Fazil Məmmədov artıq çətin günləri arxada qoyub".

Qeyd edək ki, uzun müddətdir Türkiyədəki "Amerikan Hastahanesi"ndə müalicə alan sabiq vergilər naziri Fazil Məmmədov noyabrın 16-da Azər-

baycana qayıdıb. Elə həmin gün Gəncə Beynəlxalq Hospitalına yatırılıb.

Sabiq nazirin qış aylarında Gəncə Beynəlxalq Hospitalında tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru İlyas Həsənovun nəzarəti altında olacağı bildirilib.

Xatırladaq ki, bir müddət Gəncə Beynəlxalq Hospitalında tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru İlyas Həsənovun nəzarəti altında müalicə alan Fazil Məmmədovun sonrakı müalicəsinin Türkiyədə davam etdirilməsi qərara alınmışdı. F.Məmmədov 2018-ci ilin iyununda Fransadan xüsusi sifarişlə gətirilən ambulans təyyarə ilə Türkiyəyə

aparıldı. O, "American Hastahanesi"nin professorları Orhan Bilge və Mustafa Keremnin nəzarətində olub. Müayinələr zamanı Fazil Məmmədovda pankreatit aşkarlanmışdı.

Sabiq nazir Türkiyədə olarkən, səhhətinin nisbətən stabilləşdiyi dövrlərdə məşhur "Çırağan Palace"-da da dincəlib.

Qeyd edək ki, noyabrın əvvəlində sabiq nazirin obyektlərində yoxlamalar başlaması barədə xəbərlər yayılmışdı. İddia olunurdu ki, sabiq nazirin Gəncədəki obyektlərində təftiş aparılır. Xüsusilə F.Məmmədov məxsus Gəncə Beynəlxalq Xəstəxanasında aparılan yox-

fədən çıxdıqdan sonra həm Bakıda rəsmi orqanlarda qarşılaşacağı bir çox sualları cavablandırmaqdan qaçmaq, həm də vergi adı ilə əvvəlcədən külli miqdarda pul ödətdirdiyi iş adamlarının tələblərindən yayınmaq üçün "sağalmır". Belə güman edilirdi ki, F.Məmmədovun obyektlərində işdən çıxarılandan 11 ay sonra yoxlamalar başlaması təsadüfi deyil və bu, tək Gəncədəki deyil, digər obyektlərdə də təftişlər başlayacağına işarədir. "Belə olacağı təqdirdə isə F.Məmmədov müalicəsini ya Bakıda davam etdirə və ya suallara cavab vermək üçün zorla gətirilə bilər".

Bu xəbərlərdən sonra

F.Məmmədov Bakıya qayıtdı. Amma onun obyektlərində hər hansı yoxlamalar aparıldığı barədə xəbərlər bu günədək rəsmən təsdiqlənməyib. Ona məxsus Gəncə Beynəlxalq Hospitalı isə dekabrın 1-də səs-küylü aksiya ilə gündəmə gəldi. Dekabrın 1-də Gəncə Beynəlxalq Xəstəxanasında "Uşaqlar üçün Pulsuz Nevroloq konsultasiyası" aksiyası baş tutub. Eyni tarixdə konsert proqramı ilə Gəncə şəhərində olan Türkiyənin məşhur estrada ulduzu Petek Dinçöz bu aksiyaya dəstək olmaq üçün xəstəxanaya gəlib.

□ **ORXAN, "Yeni Müsavat"**

Internet media cəmiyyətin informasiya ehtiyacını ödəyən əsas informasiya mənbəyinə çevrilib. Artıq qəzetlər yerini onlayn mediaya verir. Onlayn media isə qəzətdən daha çox operativ işləməyi tələb edir. Dolayısı ilə onlayn medianın jurnalisti yalnız xəbəri dəqiq, düzgün hazırlamamalı, həm də bu məsələdə rəqiblərindən hər zaman bir addım öndə olmağı bacarmalıdır. Bu işdə onun ən yaxın köməkçisi aidiyyəti dövlət qurumlarının mətbuat xidmətlərinin rəhbərləridir.

Bəs yola saldıığımız ildə hansı qurumun mətbuat xidmətinin rəhbərinin jurnalistlər rəqibləri ilə yarışda qalib olmasına kömək edib?

Publika.az ölkənin aparıcı media qurumlarının müxbirlərinin bu mövzuda fikirlərini öyrənib.

"Trend" informasiya agentliyinin əməkdaşı Samir Güləliyev hesab edir ki, jurnalistlərlə ən yaxşı işləyən Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətidir: "Bu qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov xidmətin bütün əməkdaşlarını media ilə əməkdaşlığa cəlb edib. Mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov başda olmaqla, xidmətin əməkdaşları Kənan Zeynalov, Çingiz Əlizadə jurnalistlərin suallarını operativ cavablandırmaqla onlara lazımi məlumatları vaxtında çatdırmağa çalışır. Bakı Metropoliteni Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Bəxtiyar Məmmədov da jurnalistlərə lazım olan məlumatları dəqiqləşdirmək üçün operativliyi ilə seçilir. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli bu vəzifəyə təyin edilənə qədər qurumda media ilə əməkdaşlıq bərabər vəziyyətdə idi. Amma Anar Nəcəfli qısa müddətdə jurnalistlərin dostuna çevrildi və media ilə təmsil etdiyi qurumun əməkdaşlığı səviyyəsini qat-qat artırdı və hazırda jurnalistlərlə normal əməkdaşlıq edir. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılı da təmsil etdiyi qurumun fəaliyyətində əsl dönüş yaradan şəxsdir. Anar Cəbrayılı "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində bu vəzifəyə gətirilənə qədər xidmətin fəaliyyəti sifirə bərabər idi. Amma jurnalistlərdən bu vəzifəyə gələn Anar Cəbrayılı Azərsu ASC-ni mətbuatla əlaqələrini yüksək səviyyəyə qaldırdı və bu gün də jurnalistlərə lazım olan məlumatları vaxtında çatdırır".

Avtosfer.az saytının rəhbəri Elməddin Muradlı bildirib ki, bir sıra dövlət qurumlarının, xüsusilə yeni təşkil edilmiş, rəhbərliyi dəyişdirilmiş nazirlik və komitələrin mətbuat xidmətləri kifayət qədər yaxşı işləyirlər, jurnalistlərə açıqdırlar: "Bundan başqa, sosial şəbəkələrdən aktiv isti-

fadə edən qurumlar da var. Bu baxımdan Daxili İşlər Nazirliyini xüsusi qeyd edə bilərəm. Dövlət Gömrük Komitəsi də sosial şəbəkələrdən aktivdir, gün ərzində məlumatlar paylaşılır və bu da jurnalistlərin işinə böyük köməkdir. Lakin narazı olduğum nazirliklər də var. Belə ki, Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat katibi dəyişdirilsə də, onlarla əlaqə saxlayıb məlumat almaq yene

çoxsaylı zənglərlə onları narazı edən işlərinin məsuliyyətini dərk edirlər. Bu il narazı qaldığım mətbuat katibi olmayıb. Bir çoxlarının işini qənaətbəxş hesab etmək olar. Təhsil Nazirliyi, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə mütəmadi olaraq çalışıram. Deyə bilərəm ki, yola salmaqda olduğumuz il ərzində

sahədə operativlik son dərəcə yüksəlib. Azərbaycanın rayonlarının və Bakının bəzi rayon icra hakimiyyətlərinin mətbuat xidmətləri istisna olmaqla, fəaliyyəti mənfəi qiymətləndirilən mətbuat xidmətinin rəhbəri yoxdur. Bəzi dövlət qurumlarının rəhbərləri bundan sui-istifadə edirlər, mətbuat xidmətinin rəhbərlərini öne çıxarırlar, özləri gizlənilir. Əvvəllər isə əksinə idi. Yeni bir tərəf düzə-

bişəm. Adətən o, jurnalistləri Səfayə xanıma yönləndirir. Mətbuat xidməti təmsil etdiyi qurumun güzgüsüdür. Qurum normal işləyirsə, onu təmsil edən nümayəndə də operativ olur".

Open.az saytının müxbiri Səlcuq Elçin ən çox Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətlərinin işindən razı qaldığını deyir: "Daha çox bu qurumlarla işlə-

məsələləri, yaranan çətinlikləri dərhal aradan qaldırırlar. Narazı qaldığım mətbuat xidmətləri isə Təhsil, Səhiyyə və Ədliyyə nazirlikləridir".

Teleqraf.com saytının müxbiri Hacı Zeynalov da narazı qaldığı media qurumlarından danışır: "Pentensiar Xidmətin mətbuat xidməti və ictimaiyyətlə əlaqələr mərkəzinin rəhbəri Mehman Sadıqovdan, onun köməkçisi Rövşəndən

Jurnalistlər sorğu keçirdi, Baş Prokurorluğun mətbuat xidməti birinci oldu

Publika.az ölkənin aparıcı media qurumlarının müxbirlərinin bu mövzuda fikirlərini öyrənib

libəsə, digər tərəf geri gedib".

Axar.az saytının müxbiri Nigar İxtiyarqızı bu il ərzində razı və narazı qaldığı mətbuat xidmətlərinin adını belə sıraladı: "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat katibi İradə İbrahimova media üçün bütün illərin ən yaxşı mətbuat xidməti rəhbəridir. Hətta hər hansı şikayət olanda belə zəng etmişəm və dərhal həmin əraziyə əməkdaş göndərərək ətraflı cavab verib. "Bakı Metropoliteni"nin mətbuat katibi Bəxtiyar Məmmədov, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin mətbuat katibi Anar Nəcəfli, "Azərsu" ASC-nin mətbuat katibi Anar Cəbrayılı, "Azərişiq"ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Tanrıverdi Mustafayevi də bu sıraya əlavə edə bilərəm. Sadaladıqlarım jurnalistin suallarına ətraflı və operativ şəkildə cavab verən mətbuat xidmətlərinin rəhbərləridir. Onlar heç vaxt "maraqlanım cavab verərəm", "araşdırım sonra", "bu barədə məlumatımız yoxdu", "deyirəm, amma yazma", "bunları yazmaq üçün demirəm" kimi bəhanələr gətirmirlər. Bakı Şəhər Təhsil İdarəsinin mətbuat katibi Bəşarət Məmmədov da media ilə yaxşı işləyənlərdəndir. Ümumiyyətlə, suala sonuna qədər qulaq asmayan, çox nadir hallarda bir cümləlik cavab verən, həmişə "sorğu göndər" deyən Təhsil Nazirliyinin mətbuat katibi Cəsarət Valehov isə təkəmənim deyil, əksər media əhli üçün cavaba "ən xəsis" olan mətbuat katibidir. Səhiyyə Nazirliyinin sözcüsü Səfayə Əhmədovanın işinə isə 10 ballıq şkala ilə 7 vermək olar. Ancaq yaxşı ki, elə Səfayə xanım var. Mətbuat katibi Pərviz Abubəkərova qalsa, media nümayəndələri suallarına cavab öyrənməyəcək. Pərviz Abubəkərov bu vəzifəyə təyin edilənə qədər cəmi bir dəfə açıqlama ala-

yirəm və fəaliyyətlərindən çox razıyam. Digər mətbuat xidmətləri ilə işləmədiyim üçün onların fəaliyyətlərinə qiymət verə bilmərəm. Bundan başqa, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin saytının operativ işlədiyini deyə bilərəm. Son vaxtlar Gömrük Komitəsinin mətbuat xidməti də çox aktiv fəaliyyət göstərir, jurnalistlərin sərəflərini təşkil edir, həmçinin sosial şəbəkələrdə aktivlik nümayiş etdirirlər".

Oxu.az saytının əməkdaşı Etibar Məmmədov bəzi mətbuat xidmətlərinin jurnalistlər arasında fərq qoymasından narazıdır: "Bəzi qurumların mətbuat xidmətlərində belə bir fikir formalaşmış ki, "yalnız bizimlə əməkdaşlıq edən jurnalistlərin sualları cavablandırılacaq". Məsələn, jurnalist eğer səhiyyə sahəsindən yazmırsa, əməkdaşlıq etməsə, onun sualına cavab ya verilməyəcək, ya da qaneəddi olmayacaq. Sanki bəzi mətbuat xidməti rəhbərlərinə konkret tapşırıq verilib ki, sizinlə əməkdaşlıq edən jurnalistləri narazı salmayın, onları müəyyən səfərlərə, müsabiqələrə dəvət edin, o biri sahələrdən yazan jurnalistlərə isə cavab verməyəndir. Bu çox absurddur. Məsələn, eğer mən jurnalist kimi kriminal sahədən yazıramsa, mənim zəngimə ancaq Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti cavab verə bilər, Təhsil Nazirliyi yox. Təhsil Nazirliyindən məlumat almaq üçün sosial sahədən yazan jurnalistlərə müraciət etmək lazımdır. Bununla yanaşı, Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanovun, "Azərsu" ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılının, "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Kərbaləyevin fəaliyyətlərindən çox razıyam. Hər zaman jurnalistlərə dəstək olub, qaranlıq qalan

çox razıyam. Çünki yazılı və şifahi sorğularımıza operativ cavab verirlər. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov da sorğularımıza vaxtında cavab verir. Gömrük Komitəsindəki dəyişiklik də mətbuatla işin keyfiyyəti baxımından müsbət mənada böyük dönüş yaratdı. Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin varlığı ilə yoxluğu belli deyil. Son vaxtlar əvvəlki illərə nisbətən dövlət qurumlarının mətbuat xidmətləri ilə işləmək daha rahat olub. Bəlkə də illərin təcrübəsi, ünsiyyət qurmaq bacarığı artıqca əvvəlki illərdə çəkdiklərim əziyyəti çəkmirəm. Bəlkə də, əksinə, indi mətbuat katibləri peşəkarlaşıb və əlçatan olub".

Baku.ws saytının əməkdaşı Ziya Babayev deyib ki, rahat əlaqə quracaq mətbuat katiblərinin sayı artıb: "Ən çox Daxili İşlər Nazirliyindən Ehsan Zahidov, Orxan Mansurzadə, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyindən İradə İbrahimova və digər əməkdaşlar, Baş Prokurorluqdan Eldar Sultanov, Çingiz Əlizadə, Kənan Zeynalov, Bakı Metropolitenindən Bəxtiyar Məmmədov, Bakı Nəqliyyat Agentliyindən Mais Ağayev, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən Anar Nəcəfli, İqtisadiyyat Nazirliyindən Abbas Əliyev, Vüsalə Quliyeva və digər əməkdaşlar, Energetika Nazirliyindən Zəminə Əliyeva, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Fazil Talıblı, Dövlət Avtomobil Nəqliyyat Xidmətindən Nuridə Allahyarova, "Azərsu"ASC-dən Anar Cəbrayılı, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən Anar Hüseynov, Bulvar İdarəsi mənim üçün daha rahat danışa bildiyim dostlardır. Mən sadaladığım şəxsləri jurnalistlərin dostu sayıram. Bu siyahıda Bakı şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsindən Vaqif Əsədov və Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin şöbə rəisi Rəfət Quliyev də birinci yerlərdədir. Ola bilər birgə işlədiyim özəl və dövlət qurumlarının sözcülərinin adlarını unutmuşam. Ümumilikdə 2018-ci ildə xəbər hazırlayarkən mənə çətinlik yaranan mətbuat katibi olmayıb. Lakin ümumilikdə Bakı Meriyası və digər rayon icra hakimiyyətləri ilə əlaqə yaratmaq hələ də çətin proses olaraq qalır".

də çətinidir".

Modern.az-ın əməkdaşı Namidə Bingöl zamanında jurnalistin sualına cavab verməyin hər bir mətbuat xidmətinin əsas vəzifələrindən olduğunu deyir: "Artıq 2018-ci il yola salmağımıza sayılı günlər qalır. Adətən ilin sonu hər bir sahədə çalışan insanlar üçün həssas xarakterli olur. Media sahəsində çalışdığımızdan üz-ələşdiyimiz problemlərin çoxu da bu sahə ilə bağlı olur. Jurnalistlər adətən müxtəlif qurumların mətbuat katibləri ilə daha sıx işləmək məcburiyyətində qalırlar. Ona görə də mətbuat katibləri jurnalistlərin yarı yeridir desəm, yanlışdır. Çünki gün ərzində o qədər mövzular olur ki, rəsmi cavabın verilməsi çox önəmlidir. Rəsmi cavab verilməyəndə jurnalistin hər hansı informasiyası qeyri-ciddi qarşılır. Düşünürəm ki, bu məqamlarda mətbuat katibləri üzərlərinə düşən işin məsuliyyətini dərk etməlidirlər. Bir çox məqamlarda isə jurnalistlərin dayanmadan mətbuat katiblərinə zəng etməsini elə mətbuat katibləri qınayırlar. Unudurlar ki,

adını çəkdiyim nazirliklərlə problem yaşamamışam. Razı qaldığım mətbuat katibləri isə əvvəlki illərə baxanda çoxdur. Görünür, mətbuatda yazılanlardan nəticə çıxarırlar".

"Report" informasiya agentliyinin müxbiri İlkin Pireli hesab edir ki, Mərkəzi Seçki Komissiyasının, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin, Nazirlər Kabinetinin, Bakı Nəqliyyat Agentliyinin, Qaçqın və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidmətləri mətbuatla sıx ünsiyyətdədirlər.

"Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İsrail Kərimova və Mərkəzi Seçki Komissiyasının Media və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Şahin Əsədliyə günün istənilən vaxtında zəng edə bilərəm. Seçki vaxtı səsvərmə günü Şahin müəllim bir zəngi belə, geri çəvmir, hamısını cavablandırır. İsrail Kərimovun fəaliyyəti xüsusilə qeyd olunmalıdır. İsrail müəllimin Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin mətbuatla işində necə canlanma yaratdığı hər kəsə məlumdur, eləcə də bu

Azərbaycan ərazisi olan Dağlıq Qarabağdakı qondarma işğalçı rejimin "xarici işlər nazirliyi" Şuşa türməsinə qanunsuz həbsdə saxlanılan azərbaycanlı girovlardan Elnur Hüseynzadəni Azərbaycanda həbsdə saxlanan erməni diversantlarla dəyişməyi müzakirə etməyə hazır olduqlarını bildirib.

cəhədidir. İndi də ermənilər təxribat törətmək məqsədilə Azərbaycan ərazisinə göndərilmiş və burada saxlanılmış Ermənistan hərbiçisinin ailəsinin hakimiyyətdən onun azad edilməsi tələbinə cavab olaraq, eyni zamanda daxili ictimai rəyi sakitləşdirmək məqsədilə Elnur Hüseynzadəni azad etməyə hazır olduqlarını

mının-hamiya" prinsipi ilə dəyişdirilməsi təklifini əsirlərin dəyişdirilməsi fürsəti kimi qiymətləndirərək, hökumətə təzyiq etməkdədir. Artıq baş nazir əvəzi Nikol Paşinyan qeyri-standart vəziyyətlə üzləşib. **Azərbaycanın əsirlərin "hamının hamıya" prinsipi ilə dəyişdirilməsi təklifinə Rusiyadan da reaksiya verilib. Ru-**

rovluğundan azad ediləcək lər. Ailəmizin ümidi hələ də var ki, onlar geri qaytarılacaq. Bu yaxınlarda mətbuatdan oxudum ki, Paşinyan girovların dəyişdirilməsindən imtina edib. Atamgilin Kəlbəcərdə getməkdə tək məqsədləri öz doğmalarının qəbirlərini ziyarət etmək olub. Mənim atam kəşfiyyatçı və diversant

Cəhənnəmə transfer işinə baxanlar

Samir SARI

Dünya bir tərəfədir, biz bir tərəfə, bizim öz arşımız var. Özü də bu arşın bütün məsələlərdə keçərlidir. Yer üzündə nə baş verir-versin, başqaları onu necə qiymətləndirir-qiymətləndirsin, biz hadisəyə, prosesə öz arşımızla yanaşacağıq.

Məsələn, o gün dünyanın ən məşhur adamlarından biri olan, ABŞ tarixində silinməz izlər qoymuş eks-prezident Corc Buş (ata) 94 yaşında ölüb, hazırda bütün dünya adamın tarixdəki rolundan yazır, danışır, tərifləyirlər, mərhumun "centlmen siyasətçi", "mahir diplomat" olduğunu qeyd edirlər, amma bizim Corc Buşa münasibətimiz əsasən belədir: "Cəhənnəmə vasitə odu"; "İndi odlarda cayırcayırcayır" və s.

Əcəba, bizimkilər Corc Buşu nədən axirətin orta hərət göstəricisi normadan artıq olan guşəsinə transfer edirlər, görəsən?

Heç nə. O vaxt o, Səddam Hüseynə hücum edibmiş. O vaxt - yeni 1991-ci ildə. Pahoo! Nə ağır, nə bağışlanmaz, nə antibeşəri cinayət!

Bu hansı Səddamdır? İraqın qanuni seçilmiş, islahatçı, humanist prezidentimi? Axı tarixdə beləsi olmayıb.

Bu o Səddamdır ki, İrənlə 8 il müharibə apardı, yüz minlərlə müsəlmanın, lap ötəsi, azərbaycanlının ölümünə bais oldu. Amma bu kov deyil. Əsas odur ki, bu müsəlman lideri xristianlar devirdi, asdırdı. Sırf buna görə bizdə bu qəddar diktatora rəğbət hissləri var.

Bu o Səddamdır ki, diktator olanda İraqdan belə xəbərlər gəlirdi: "Səddam Hüseyn İordaniyaya qaçmış iki kürəkəni - gənc generalı öldürdü"; "Səddamın böyük oğlu Uday müğənni qadını zorla ələ keçirmək istədi, nişanlısıyla atırdı, belindən güllə yarası aldı, əlil arabasına məhkum oldu"; "İraq prezidentinin kiçik oğlu Kusay Asiya çempionatında məğlub olmuş futbolçulara sıraya düzüb şapalaqladı"; "Səddam Hüseyn tanınmış müxalifətçini sulfat turşusu doldurulmuş hovuzda əritdi"; "Səddam Hüseynin göstərişi ilə Fəlluca şəhərində minlərlə adam kimyəvi silahla məhv edildi" və sair və ilaxır.

Adamın insanlığa qarşı cinayətlərinin hamısını saysan, görək "ardı var" qریفi ilə yeddi köşə yazasan.

Amma işə baxın, belə bir hərbi canını işğal etdiyi Küveytdən çıxarmaq üçün hərbi əməliyyata başlamaq əmri vermiş Corc Buş cəhənnəmə gedəcəkmiş. Bu məntiqli yəqin ki, Səddam özü cənnətdə olar - hurilər sağında, qılmanlar solunda, "kimyəvi Əli" adlı cəllad da böyründə.

İldə dörd dəfə "öldürdüyümüz" Qorbaçov münasibətdə işə bir neçə arşımız var. Onu da çoxdan cəhənnəm yolçusu eləmişik, bu heç. Amma həmvətənlərimizin onu cəhənnəmə itələmələrinin motivləri başqa-başqadır. Bir qrup adam Qorbaçovu ona görə qəddar İnkir-Minkirin istintaqına yollayır ki, o, Qarabağ münasibətində ermənidən yana olub və 20 Yanvar faciəsini törədib. Başqa bir qrup Qorbaçovuna görə cəhənnəmə alovu tələb edir ki, o, SSRİ-ni dağıtdı. Bir başqası da Qorbaçovla 1987-ci ildə Siyasi Büro üzvlüyündən azad edilən liderlərin davasını aparır.

Dünyanın arşını başqadır, dünya Qorbaçovu alqışlayır, mükafat verir ki, o, SSRİ-ni dağıtdı, nəticədə Azərbaycan və 13 başqa müttəfiq müstəmləkə respublikası müstəqil, Şərqi Avropa dövlətləri Kremlin basqısından azad olub.

Bizim müstəqil dövlətçilikdən ağır dulusu danışıqdan başqa Qorbaçovu SSRİ-ni dağıtmaqda suçlayaraq lənətləməyimiz başqalarına absurd görünə bilər, ancaq dediyim kimi, bu, bizim hər şeyi özümüze görə ölçə bilən arşımızın məhsuludur.

Ümumiyyətlə, deyəsən, dünyaca məşhur mərhumlardan cənnət və cəhənnəm arasındakı transferinə biz baxırıq (bu tenderi nə vaxt udmuşuqsa...) Məhz biz müəyyənləşdiririk ki, məsələn, Stiven Houkinq kimi bir alimin əbədi istirahət məkanı hara olacaq. Düzüdü, adam fiziki baxımdan şikəst olsa da, bəşəriyyətə böyük xidmətlər göstərib, amma dəxli yoxdur, ateist idi, yeri cəhənnəmdir (hərçənd mərhum alim israrla bildirirdi ki, belə bir məkan mövcud deyil).

Bizə görə, Ronaldo cənnətə düşəcək, çünki Fələstinə yardım edib, Messinin yeri isə cəhənnəmdir, qol vuranda xaç çevirir...

Biz ciddi-ciddi inanırıq ki, haqlıyıq, düz yoldayıq, fransızlar isə haqsızdırlar, düz yolda deyillər. Və bizim yerimiz cənnətdə başdandır, onlarınki isə, təbii ki, cəhənnəmdir. Amma fransızlar bu fikirdə deyillər, onlar 3-4 gün öncə Parisi cəhənnəmə döndərdilər ki, bu dünyada 3-5 gün rahat yaşasınlar, od qiymətinə yanacaq almasınlar. Onların da öz arşını var.

Əsirlərdən biri azad edilə bilər

Ermənilər əsirlərdən birini dəyişməyə hazır olduqlarını açıqladılar, lakin...

Bu barədə Xankəndindəki separatçı nəşrlər məlumat yayıb. Məlumata görə, söhbət 2017-ci ilin fevralında Tərtər rayonunun Talış kəndi istiqamətində erməni hərbiçilər tərəfindən əsir götürülmüş 1995-ci il təvəllüdü Bərdə rayon sakini Elnur Hüseynzadədən gedir. Qondarma separatçı-terrorçu rejimin "sözcüsü" Artak Nersisyan bildirib ki, Kəlbəcər girovları Dilqəm Əsgərovun və Şahbaz Quliyevin azad edilməsindən söhbət gedə bilməsə də, Elnur Hüseynzadənin heç bir cinayət törətmədiyini əsas götürərək onun azadlığa buraxılması mümkündür.

İşğalçı rejim Elnur Hüseynzadənin qaytarılmağı qarşılığında Azərbaycanda həbsdə olan 3 Ermənistan vətəndaşından "sağlamlıq problemləri olan" ikisinin azad olunmasını da şərt qoyub.

Bu barədə fikirlər Ermənistan mediasında da yayılıb.

Məsələ ilə bağlı açıqlama verən Azərbaycanlı əsir və girovlarla bağlı məlumat Mərkəzinin koordinatoru Əhməd Şahidov bildirdi ki, qarşı tərəf öz ata-baba yurdlarını və doğmalarının məzarlarını ziyarət edərkən Ermənistan hərbiçiləri tərəfindən girov götürülmüş və qeyri-qanuni məhkəmənin "hökümü" ilə azadlıqdan məhrum edilmiş Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevi hər vaxtla "cinayətkar", Azərbaycanın beynəlxalq hüquqla tanınmış dövlət sərhədini pozaraq təxribat əməlləri törətmiş Ermənistan hərbiçilərini isə mülki şəxs kimi təqdim edir: "Bu, beynəlxalq hüquq normalarına, xüsusən də Cenevrə konvensiyalarına və onun əlavə protokollarına hörmətsizliyin ifadəsi olmaqla yanaşı, eyni zamanda beynəlxalq ictimaiyyəti yanlış məlumatlandırmaq

və Azərbaycan tərəfinin humanist addım atacağını gözlədiklərini bildirirlər. Əslində bu təklif 15 iyul 2018-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının ərazisində saxlanılmış Ermənistan Respublikasının kəşfiyyat-diversiya qrupunun üzvü Karen Kazaryanın azad edilməsinə hesablanmışdır. Necə olur ki, heç bir dövlət və beynəlxalq qurum tərəfindən tanınmamış separatçı rejimin "yetkililəri" Ermənistan Respublikasının vətəndaşlarının azad edilməsi ilə bağlı fikirlər səsləndirirlər. Bu, Ermənistanın baş naziri vəzifəsini icra edən Nikol Paşinyanın dediyi kimi, Ermənistanın daxili işlərinə qarışmaq deyilmi?! Dağlıq Qarabağdakı qanunsuz rejim bununla həm də özünü tərəf kimi sıırmağa, qəbul etdirməyə çalışır. Saxlanılan şəxslərin dəyişdirilməsi müzakirə olunacaqsam Ermənistanla müzakirə oluna bilər, Dağlıq Qarabağdakı qanunsuz rejimlə deyil".

Əhməd Şahidovun sözlərinə görə, əgər humanist addımın atılması zərurdirsə, bu, saxlanılan əsir və girovların hamısını əhatə etməlidir. Başqa sözlə, əsir-girovlar "hamının-hamiya" prinsipi ilə azad edilməlidir: "Məlumdur ki, Azərbaycanın səlahiyyətli dövlət qurumu bu təklifi irəli sürən tərəf kimi mövqeyini dəyişməyəcəyini artıq bəyan edib. Biz də Azərbaycanın rəsmi mövqeyini dəstəkləyirik və bu məsələdə ölkəmizin ictimai rəyinin nəzərə alınacağına əmin olduğumuzu bir daha ifadə edirik. Həmçinin razılaşmanın əldə edilməsi üçün danışıqlar həmişə olduğu kimi, beynəlxalq təşkilatların vasitçiliyi ilə yalnız Ermənistanın aidiyyəti dövlət qurumları ilə davam etdirilməlidir".

Qeyd edək ki, erməni əhali Azərbaycanın əsirlərini "ha-

Elnur Hüseynzadə

siya Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarova noyabrın 22-də keçirdiyi brifinqdə deyib ki, Rusiya Ermənistanla əsirlərin qarşılıqlı şəkildə dəyişdirilməsi ilə bağlı Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsünü təqdir edir, lakin bunun reallaşması üçün müəyyən işlər görülməlidir: "Anlaşmalar razılığı və bu razılığa nail olunması istiqamətində işləri nəzərdə tutur. Ona görə də bu cür təşəbbüslər çox yaxşıdır, amma onların razılaşmaya çevrilməsi üçün işlər görülməlidir".

Ekspertlər hesab edir ki, Rusiyanın Ermənistanla təsir imkanları genişdir, Moskva istəsə bu məsələnin tezliklə müsbət həllinə nail oluna bilər.

İstisna deyil ki, parlament seçkilərindən sonra Nikol Paşinyan əsirlər məsələsində mövqeyində dəyişiklik edə bilər.

Kəlbəcərli girov Dilqəm Əsgərovun oğlu Kürdoğlu Əsgərov da yaxın gələcəkdə atasının və Şahbaz Quliyevin Ermənistandan geri alınacağına inanır: "Ölkə başçısı İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyasət nəticəsində mən əminəm ki, atam Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev erməni gi-

olmayıb, sadəcə, mülki adam olub və anasının məzarını ziyarət etmək üçün doğma kəndinə getmişdi. Əvəzində onlar 4 il 5 aydır ki, qanunsuz olaraq girov saxlanılırlar və vəhşicəsinə işgəncələrə məruz qalırlar. Paşinyan öz açıqlamasında bildirir ki, guya onlar cinayətkardılar, ora gələrək hansısa qanunsuz əməllər törədiblər. Lakin atamgil öz doğma torpaqlarında cinayət törətməyiblər. Doğmalarının məzarını ziyarətə getmək cinayət deyil. Ermənistan hökuməti, Paşinyan atamgili cinayətdə günahlandırır, özlərinin etdiklərini isə gizlədirlər. Həsən Həsənovu vəhşicəsinə qətlə yetirdilər. Bunu niyə dilə gətirmirlər? Halbuki onun heç bir günahı yox idi. Qoy Ermənistan buna cavab versin, Həsən Həsənovun ölümündə kimi həbs etdilər, kim cavab verdi? Atam hansı cinayəti törədib, hansı qətdən söhbət gedir? Paşinyan əsirlərin azad olunmasında konstruktiv və humanist mövqe ortaya qoymadıqca onun öz ölkəsində ona münasibət get-gedə pisləşəcək".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Xəbər verdiyimiz kimi, Ermənistanın baş nazir əvəzi Nikol Paşinyanla Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Artur Vanetsyanın telefon danışığının səs yazısının ikinci hissəsi yayılıb. Şübhə yox ki, bu hadisədə Moskvanın "barmağı" var.

Ən azı ona görə ki, Rusiya rəhbərliyi, konkret olaraq, prezident Vladimir Putin Paşinyana, yumşaq desək, etimad bəsləmir. Xüsusən də Moskvanın iki mühüm və sadıq adamının - KTMT-nin ("Rus NATO-su") keçmiş baş katibi Yuri Xaçaturovun və eks-prezident Robert Köçeryanın nümayişkarane şəkilində, Kremldən xəbərsiz həbsini Putin hələ də Paşinyana bağışlaya bilmir.

Səs yazısından yalnız bir detal: telefon zəngi zamanı Vanetsyan Xaçaturovun həbsinə görə artıq onu rus kəşfiyyatçıların ziyarət etdiyini deyib. Sitat: "Məni Rusiya Xarici Kəşfiyyat Xidməti və Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin nümayəndələri ziyarət ediblər. Onlar deyirlər ki, biz bunu etməməliyik. Deyirlər ki, heç olmasa KTMT rəhbərliyindən adamınızı çəkib sonra həbs edin, əks təqdirdə, bu, KTMT-nin avtoritetinə zərbə vuracaq".

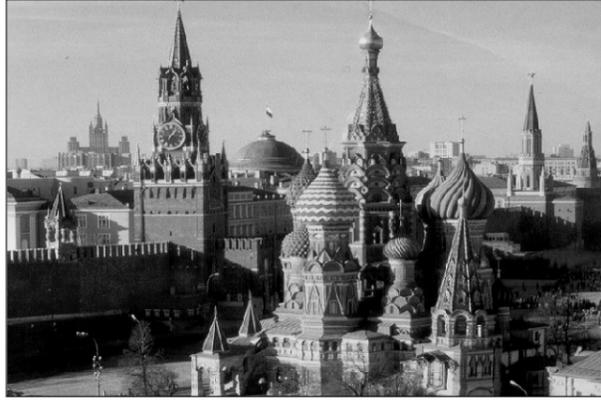
Diqqətçəkicidir ki, budəfəki səs yazısı düşmənlərdə növbədənə parlament seçkilərinə sayılı günlər qalmış, yeni təbliğat savaşı pük haddə olduğu vaxtda, həmçinin Paşinyanın Rusiyaya növbəti səfərinə bir gün qalmış yayılıb. Bu, söz yox ki, Moskvanın virtual güc nümayişidir və öncelikle Ermənistanda hakimiyyətə inqilab nəticəsində gəlmiş qüvvələrə Putinin "əlinin" nə dərəcədə uzun olması barədə mesajdır, işğalçı ölkə ilə bağlı məxfi məlumatları Kremlin hətta "üçüncü dövlətə" asanca ötürə biləcəyi haqda sət xəbərdarlıqdır. Nəhayət, qəribəlik inqilabçı hökumətin önünə atılmış "əlcək"dir.

Təsadüfi deyil ki, Paşinyan sanki bu "əlcəyi" götürübmiş kimi, son baş verənləri Ermənistan dövlətçiliyinə qarşı "elan olunmuş" müharibə adlandırır. Bundan az öncə isə o, Rusiyanı da nəzərdə tutaraq, "hamı bizimlə gec-tez hesablaşacaq" deyər, özündənrazı şəkildə bildirmişdi.

Ancaq artıq məlum olur ki, Paşinyan indi heç özünün döv-

lət əhəmiyyətli danışqlarının belə, məxfiliyini təmin etmək gücündə deyil. 8 ayda bu yöndə o, ciddi heç bir iş görə bilməyib. Bu da işğalçı ölkənin nə dərəcədə simvolik, eyni zamanda Rusiyanın ciddi nəzərdə saxladığı ölkə olduğunu bir daha isbatlayır.

"Heç bir şəkk-şübhə yox ki, bu (səs yazısının yayılması - "YM") Ermənistanın milli təhlükəsizliyinə açıq hədədir. Danışığın ikinci hissəsinin də yayılması həm də dövlət sisteminin, səlahiyyətli orqanların zəifliyindən xəbər verir".

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu da qəribəlik 1 inş.am portalında siyasi şərhçi Sərkis Arsruni yazıb.

"Başqa yandan, olduqca əlamətdardır ki, ikinci səs yazısı parlament seçkilərinə cəmi bir neçə gün qalmış yayılıb. Mahiyyət etibarilə Robert Köçeryan və Serj Sərkisyan başda olmaqla, Ermənistanın kriminal oligarxiyası açıq hücumu keçib. Özü də hələ bilinmir ki, onların xarici havadarları var, yoxsa avtonom rejimdə hərəkət edirlər? Şübhəsiz, hakimiyyətin vəzifəsi - tezliklə bu qəsdin üstünü açmaq və cavabdehləri məsuliyyətə cəlb etməkdir. Ancaq bunu yalnız 9 dekabr seçkilərindən sonra eləmək mümkündür. Əks halda, atılan kontur-addımlar siyasi repressiya kimi qəbul oluna və seçkilərin legitimliyini şübhə altına ala bilər", - deyər müəllif əlavə edib.

Lakin Paşinyan seçkilərdən sonra bunu bacaracaqmı? Sual həm də budur...

Rusiya isə bu arada Paşinyan və tərəfdarlarını həm də İrəvanın özündən hədələməyə və qorxutmağa başlayıb. Söhbət

neçə gündür Ermənistan paytaxtında öz işini davam etdirən "Lazarev klubu" adlanan və əsas hədəfi işğalçı ölkəni Rusiyanın orbitində saxlamağa hesablanmış yeni qurumun işindən gedir. Onun ilk toplantısının əsas moderatorları isə Kremlin emissarları - Dumanın komitə sədrinin müavini, bədnam Konstantin Zatulın, Kremlin təbliğat rüporlarından olan "Regnum" agentliyinin aparıcı eksperti Stanislav Tarasov, Qarabağ məsələsində sabiq vasitəçi Vladimir Kazimirov və başqalardır.

"Rusiya Nikol Paşinyanın simasında Ermənistan hakimiyyətinə ehtiyatla yanaşır, növbəti inamsızlıqla". Bu sözləri İrəvanda erməni mediasına Stanislav Tarasov deyib. Onun sözlərinə görə, Paşinyan yeni, standartdan kənar siyasətçidir və Avrasiya Birliyində və KTMT-dəki həmkarları buna görə ona ehtiyatla yanaşırlar (axar.az).

"Bəli, Ermənistan Yuri Xaçaturov məsələsində ciddi səhvə yol verdi və ona qarşı cinayət işi qaldırdı. Ermənistan KTMT lazımdır, KTMT İrəvanın yeganə təhlükəsizlik qoruyucusudur", - Tara-

sov deyib. "Ermənilər bizə elə baxır ki, sanki biz imperialistik. Əgər ermənilər azad olmaq istəyirsə, qoy azad olsunlar, bizim elə kompleksimiz yoxdur. Müasir Rusiya SSRİ deyil, imperiya da deyil. Biz abxazları və osetinləri xilas etdik. Əgər indi ermənilər istəyirsə ki, biz onlara türklərlə bağlı problemlərdə yardım edək, onda biz qatara oturub, gedərik", - deyər o, erməniləri Türkiyə və Azərbaycanla qorxudub.

Rusiyanın abxazları və osetinləri necə "xilas etdiyi"ni bütün dünya bilir. Abxazlar və osetinlərin təbii ki, heç bir müstəqil dövləti, müstəqillikləri yoxdur, ağ güneyə də çıxıb eləməyiblər; sadəcə, bir asılılıqdan başqa asılılığa - imperiyanın himayəsinə keçiblər. Ermənistan da 27 ildir onlarla eyni statusdadır. Başqa status isə müstəqillikdir. Müstəqilliyi qazanmaq üçün də ilk növbədə Rusiyadan qurtulmaq, eyni anda Türkiyə və Azərbaycanla barışıq, anlaşma gərəkdir. Yolu bəlli. Seçim Paşinyan və komandası da daxil, erməni xalqınıdır...

□ **Siyasət şöbəsi, "Yeni Müsavat"**

Rusiya-Ukrayna savaşı güclənir - Poroşenko danışmaq istəyir, Putin yayınır...

Nəzakət Məmmədova: "Rusiya artıq NATO tərəfindən mühasirəyə alınıb"

Rusiya-Ukrayna gərginliyi davam edir. Son olaraq, Rusiya prezidenti Vladimir Putinin ukraynalı həmkarı Pyotr Poroşenkonun zənglərinə cavab verməməsi gərginliyi pik həddə çatdırıb. Ukraynanın Qara dəniz və Azov dənizində qanadlı raketləri sınaqdan keçirməsi gərginliyi daha da artırıb.

Qeyd edək ki, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarova Kiyevin Ukraynanın şərqindəki Donbas bölgəsinə hərbi qüvvələr göndərdiyini, Ukrayna ordusunun güc tətbiq etməyə hazırlaşdığı yönündə informasiyalar aldığını iddia edib. Zaxarova Ukraynada hərbi vəziyyət elan edilməsinin Donbasdakı yeni təxribat hazırlığını gizlətməyə yönəlik atılan bir addım olduğunu irəli sürüb.

Ukraynanın 10 regionunda 30 günlük hərbi vəziyyətin tətbiqi ilə bağlı qanun 29 noyabrda qüvvəyə mindiyi gündən etibarən Rusiyanın 730-a yaxın və-

təndaşının Ukrayna ərazisinə daxil olmasına icazə verilməyib. Azvision.az xəbər verir ki, bu barədə Ukrayna Dövlət Sərhəd Xidməti rəisinin köməkçisi Oleq Slobodyan keçirdiyi brifinqdə bəyan edib. Bildirib ki, təkə son sutka ərzində 56 rusiyalı Ukraynaya buraxılmayıb. Bundan əvvəl isə xidmətin rəisi Petro Tsiqikal bildirmişdi ki, hərbi vəziyyət elan olunduğu gündən Ukraynaya gəlmək istəyən rusiyalıların sayı 3 dəfə azalıb. O, həmçinin təkə kişilərin deyil, qadınların da Ukraynaya girişinə icazə verilməyəcəyini istisna etməyib. Bütün bunlar

onu göstərir ki, qarşıdurmada nə Rusiya, nə də Ukrayna geri çəkilmək fikrindədir.

Politoloq Nəzakət Məmmədova məsələyə bu cür şərh verdi: "Putin bildirib ki, o, Poroşenkonun seçki kampaniyasında iştirak etmək istəmir. Çünki "Poroşenko öz seçkiqabağı təbliğatı üçün qəsdən, süni şəkildə böhranı, əslində təxribatçı vəziyyət yaradır, baş vermiş hadisədə məsuliyyəti Rusiyanın üzərinə atır". Digər tərəfdən, göstərmək istəyir ki, yaranmış problemi özü uğurla aradan qaldırır. Putin bu səbəblərdən Poroşenko ilə telefon danışığından imtina etdiyini bildirib. Rusiya bir zamanlar Qara, Azov dənizlərində Osmanlı imperiyası ilə savaşırdı. İndi isə bu, NATO-dur. Dövr dəyişsə də, dənizlərdə yeni oyunçular peyda

olsa da, Rusiya və onun maraqları olduğu kimi qalır. Onun rəqibi həm də Atlantizmə doğru üz tutan, slavyan-pravoslav sivilizasiyasından qopan Ukraynadır. Rusiya məhz bu "bidətçi asi" hesab etdiyi Ukraynanı cəzalandırmaqla onun Qərbdəki havadarlarına dərs vermək istəyir. Rusiya ona təhlükələrin məhz dənizdən gələcəyini yaxşı bilir. NATO-nun strategiyası da elə budur: Rusiyanın dünya okeanına, dənizlərə çıxışına mane olmaq. Baltik dənizində Rusiya artıq NATO tərəfindən mühasirəyə alınıb. Xəzər dənizində Rusiya status məsələsinin həllini təcili şəkildə həll edərək Xəzər hövzəsi ölkələrdən başqa, üçüncü tərəfin hərbi gəmilərinin buraya gəlməsini qadağan edən müddəaların konvensiyaya daxil edilməsinə nail oldu və beləliklə, cənubdan, Həştərxan istiqamətindən gələ biləcək təhlükələri aradan qaldırdı. İndi əsas mübarizə Qara dəniz və Azov dənizində gedir. Rusiya və Ukrayna arasında müharibə başlarsa, NATO gəmilərinin bu dənizlərdə peyda olması istisna edilmir. Poroşenko "New York Times" qəzetində çıxış edib Putinin onunla telefonla danışmaqdan imtina

etməsinə, bu ölkəyə qarşı "Azov sanksiya paketi" tətbiq olunması zərurətini vurğulayıb.

Poroşenko iddia edir ki, Rusiya NATO üzvü olan Rumıniya, Bolqarıstan və Türkiyəni, Baltikyanı ölkələri də təhdid edə bilər, "Şimal axını - 2" çəkməklə Avropaya meydan oxuyur, Putini dayandırmaz zamanıdır və s. Amerika və rus analitikləri də hesab edirlər ki, NATO-nun gənişlənməsi ilə yeni "soyuq müharibə" vüsət alır və bu savaş məhz Ukraynada başlayır. Son epizodlar bu müharibənin təzə-hürləridir. ABŞ və SSRİ arasında baş vermiş birinci soyuq müharibənin episentri, mərkəzi ölkəsi, ayırıcı xətti Almaniya idisə, ABŞ və Rusiya arasında başlanan ikinci "soyuq müharibə"nin ayırıcı xətti Ukraynadır. Düşünürəm ki, Moskva və Kiyev həftə müharibəyə başlasa belə, bu ehtimal azdır, amma var, bu, Rusiya və Ukrayna arasında

□ **Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"**

Qış aylarının başlanması ilə demək olar ki, hər gün dəm qazı zəhərlənməsi və onun səbəb olduğu ölümlərlə bağlı xəbərlər oxuyuruq.

Son belə hadisə srağagün Astarada baş verib. 18 yaşlı tələbə dəm qazından zəhərlənərək vəfat edib. "Qafqazinfo" xəbər verir ki, 2000-ci il təvəllüdü, Astaraya rayon sakini İbrahimzadə Leyla İlaşat qızı hamamda çimərək dəm qazından zəhərlənib. Belə ki, Lənkəran Dövlət Universitetinin tələbəsi olan L. İbrahimzadə ötən gün bacısı Roza İbrahimzadənin evinə gəlib. Bu zaman bədbəxt hadisə baş verib. Rayon prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən əməliyyat-istintaq qrupunun üzvləri ilə birlikdə hadisə yerinə baxış keçirilib. Meyitin müayinə olunması üçün ekspertiza təyin edilib.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, bu il baş verən ən ağır hadisə Sumqayıtda qeydə alınıb. Belə ki, bir ailənin 6 üzvü dəm qazından boğulub. Sumqayıt şəhərində yaşayan 1961-ci il təvəllüdü Rafiq Hüseynov, 1965-ci il təvəllüdü Yeganə Hüseynova, 1987-ci il təvəllüdü Sara Rafiq qızı Hüseynova, 2009-cu il təvəllüdü Fərid Qüdrət oğlu Abbasov, 2010-cu il təvəllüdü Zenfira Qüdrət qızı Abbasova və 2012-ci il təvəllüdü Yeganə Qüdrət qızı Abbasova dəm qazından boğularaq ölüblər.

Mart ayının 6-da isə dəm qazı daha iki uşağın ölümünə səbəb olub. Hadisə Bakı şəhərində baş verib. Dinare Qüdrətova və Binyamin Qüdrətov qazdan boğularaq vəfat ediblər.

Yenə mart ayında Bakıda tanınmış jurnalist, "Femida" qəzetinin baş redaktoru Əyyub Kərimov yaşadığı evdə dəm qazından boğularaq dünyasını dəyişib. Təkcə mart ayının ilk 10 günündə 14 nəfər dəm qazından boğularaq ölüb.

Oktyabr-noyabr aylarında

Novabrın 28-də dəm qazından zəhərlənən Şamaxıda qeydə alınıb. Dəm qazından 26 yaşlı Nafiz Feyzullayev və onun 21 yaşlı həyat yoldaşı Gülşən Ağayeva boğularaq ölüblər.

Daha bir ər-ərvadı isə polisler xilas edib. Dekabrın 2-də Suraxanı Rayon Polis İdarəsi 33-cü polis bölməsinə Yeni Günəşli qəsəbəsi V yaşayış massivi, ev 16, mənzil 33-dən qonşu mərtəbədə yerləşən mənzilə su axması və içəridən xırıltı səslərinin gəlməsi barədə məlumat daxil olub.

Dərhal hadisə yerinə yollan

nantı Pünhan Mehdiyev vəziyyətdə operativ qiymət verərək evdə olan şəxslərin dəm qazından zəhərlənməsini müəyyən ediblər. Bundan sonra polisler qonşuların iştirakı ilə ikinci mərtəbədə yerləşən mənzilin evyanındakı pəncərəni qıraraq içəri daxil olublar.

Bu zaman polisler mənzildə Toğrul Hidayətzadə və onun həyat yoldaşı Aysel halsız vəziyyətdə aşkar edərək onlara ilkin tibbi yardım göstəriblər. Təcili tibbi yardım gələncə qədrer polis kapitanı N.Əzizov dəm qazından zəhərlənən şəxslərə süni

Xəstəxanasının Toksikologiya Şöbəsinə yerləşdirilib.

Bu günlərdə isə Bakıda 10 yaşlı Fateh Mərdanov və valideynləri dəm qazından zəhərləniblər. Nəticədə evin yeganə övladı Fatehin həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Statistikaya görə, dəm qazı zəhərlənmələrinin əksəriyyəti hamam otağında baş verir. Bu isə oradakı cihazların düzgün quraşdırılmaması və istifadəçinin mövcud qaydalara əməl etməməsi ilə əsaslandırılır.

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin mətbuat xidmətindən bildirilir ki, onların verdikləri qazın tərkibində heç bir dəyişiklik yoxdur. Qurum rəsmiləri hadisələrdə özlərini günahkar bilməyib qeyd edirlər ki, qazdan boğulmaların əksəriyyətinin səbəbi abonentlərin cihazlarla düzgün davranmamasıdır.

Dəm qazından zəhərlənmə-

Universitet tələbəsi dəm qazından öldü - bu ilin acı statistikası...

2018-ci ildə dəm qazı ilə bağlı ən ağır hadisələr martda baş verib: Sumqayıtda bir ailə məhv olub, Bakıda baş redaktor həyatını itirib

Əyyub Kərimov

Fateh Mərdanov

da qazdan zəhərlənmələr olub. Klinik Tibbi Mərkəzin Toksikologiya şöbəsinə oktyabr ayında 12

nəfər, noyabr ayında isə 11 nəfər dəm qazından zəhərlənmə ilə müraciət edib.

nan bölmənin sahə inspektoru nəfəs verərək onları həyata qaytarmaq üçün detektor tarmaqna nail olub. Daha sonra əməliyyat müvəkkili polis leyte-

lərini qarşısını almaq üçün hər il bu mövzuda xeyli marifətdirici məqalələr yazılsa da, bu faciələrin qarşısını almaq mümkün olmur. Bu səbəbdən hər il onlarla can alan dəm qazı təhlükəsindən yaxa qurtarmaq üçün detektor qoymaq təklif edilir. Bəzi yeni çoxmərtəbəli binalarda mənzil-tikinti kooperativləri evləri qazla bağlı problemləri aşkarlayan detektorlarla təchiz edirlər. Bu cihazlar həm qaz sızması, həm də dəm qazı yarandığı halda yüksək səsle siqnal verərək əvvəlcə qaz axınıni dayandırır. Şirkət rəsmisinin sözlərinə görə, bu cihazlar əlçatandır, hətta onu internetdə də tapıb almaq olar. Belə detektorların qiyməti 30 manat civarındadır.

Mütəxəssislər hesab edir ki, bu cihazdan istifadə yetərincə təbliğ olunmur.

□ ORXAN, "Yeni Müsavat"

Qızıl medallı şagirdlərə güzəşt ləğv olundu

Bununla bağlı təklif "Ümumi təhsil haqqında" qanun layihəsindən çıxarıldı

Orta məktəbi qızıl medalla bitirən məzunların ali məktəblərə qəbul imtahanlarından azad olunması ilə bağlı müddəə "Ümumi təhsil haqqında" qanun layihəsindən çıxarılıb. Bu barədə modern.az saytına açıqlamasında Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin eksperti Coşqun Məmmədov məlumat verib. O bildirib ki, müzakirələrdən sonra plenar iclasa tövsiyə edilən sənədin yekun variantında orta məktəbi qızıl medalla bitirən məzunların ali məktəblərə qəbul imtahanlarından azad olunması ilə bağlı müddəə öz əksini tapmayıb:

"Qanun layihəsinə təkliflərini vermək istəyəm hər bir təhsil eksperti, ictimaiyyət nümayəndələri, müəllimlərin təkliflərinə hər zaman açıq. Həmin təkliflər Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin işçi qrupu tərəfindən dəyərləndiriləcək və daha sonra isə məqbul hesab edilən təkliflər qanun layihəsində öz əksini tapacaq".

Məlumat üçün bildirik ki, Milli Məclisdə hazırlanan yeni "Ümumi təhsil haqqında" qanun layihəsinin 13-cü maddəsində (Ümumi təhsilin təşkili) qeyd edilmişdi ki, orta təhsilini qızıl medal ilə başa vuran məzunlar imtahanından azad olunaraq, yalnız müvafiq ixtisas üzrə bir imtahan verməklə ali məktəblərə qəbul olunacaqlar. Amma ictimai müzakirələrdən sonra artıq bu müddəə layihədən çıxarılıb. Bir neçə gün idi ki, məsələ ölkə gündəmini zəbt etmişdi. Təhsil ekspertləri, ziyalı-

lar məsələyə birmənalı yanaşmırdılar. Bildirilirdi ki, bu hal obyektivlik prinsipinin də pozulmasına səbəb ola bilər.

"Yeni Müsavat"a danışan təhsil eksperti Kamran Əsədov bildirib ki, qanun layihəsinin qəbul etmək, təhsilin üstündən xətt çəkmək idi: "Ona görə də gözləyirdim ki, bu qanun layihəsi qəbul edilməyəcək. Qanun layihəsi müzakirə edilən zaman orada iştirak etmişəm. "Ümumi təhsil haqqında" Qanun Azərbaycanında ilk dəfə qəbul ediləcək. Bura öz təkliflərimi yazılı şəkildə təqdim etmişəm. Ancaq qanun layihəsinin Milli Məclisdə müzakirəyə çıxarılan son variantı mənə verilib ki, orada hansı təkliflərimin qəbul edildiyini görəəm. Burada ümumtəhsil müəssisəsinin idarə olunması, maliyyələşdirilməsi kimi məsələlər öz əksini tapmalı idi. Ümumilikdə beynəlxalq təcrübə əsasında 20-dən

çok təklif vermişdim".

Ekspert iddia edir ki, qanun layihəsi əslində digər qanunların müəyyən hissələrinin kopyalanmış formasıdır: "Məsələn, burada "Təhsil haqqında" Qanununun bəzi müddəaları olduğu kimi köçürülüb. Eləcə də 2011-ci ildə qəbul edilmiş Orta məktəblərin nümunəvi nizamnaməsi də eyni qayda üzrə köçürülüb. Yəni bu qanunda yenilik yoxdur. Mən Cənubi Koreya, Finlandiya, Sinqapur, Yaponiya təcrübələrindən təkliflər vermişəm ki, bu, belə olmalıdır. Yoxsa ənənəvi üsul və vasitələrdən istifadə ediləcəksə, qanun layihəsinə hazırla-

maq lazım deyildi. Burada söhbət adambaşına düşən maliyyə mexanizmlərinin tətbiqi, şagirdlərin 11 il ərzində nəticələrinin qəbul imtahanına təsirini təklif etmişdim. Söhbət təkcə qızıl və gümüş medallardan getmir. Təklif etmişdim ki, orta məktəblərdə elektron jurnallardan istifadə olunmalıdır. Yəni vahid sistemdə şagirdin nəticələri ilk gündən qeyd edilməlidir. Bu zaman yekunda orta məktəb qiymətləri ali məktəbə qəbul zamanı nəzərə alınmalıdır. Yoxsa qızıl və gümüş medalından söhbət getmir. Şagirdin ancaq biliyi qiymətləndirilir, onun bacarığına diqqət edilmir.

Bəlkə kiminsə ailəsi şərəbçiliklə məşğul olur və o, bu sahəni daha gözəl bilir. Həmin adamı Kənd Təsərrüfatı Akademiyasının müvafiq ixtisası üzrə qəbul etmək olar. Bizim təklifimiz belə idi. Prosədə geniş komissiya işləməlidir".

2018-ci ildə 185 məzun qızıl, 38 məzun isə gümüş medalla layiq görülüb. Amma qəbul imtahanlarında qızıl medal qazananların tam əksəriyyəti kifayət qədər aşağı bal toplayıb. Ekspertin fikrincə, statistik təhlillər qızıl medalın verilməsində ciddi qanun pozuntuları, neqativ halların olduğunu göstərir.

Dövlət İmtahan Mərkəzindən deyiblər ki, layihədə orta məktəbi qızıl medalla bitirmiş məzunlarla bağlı müddəə var, amma icra mexanizmləri göstərilir. Buna görə də qanunun qəbulunu gözləyirlər.

Kamran Əsədov "Yeni Müsavat"a qızıl medalla bağlı nəticələri də təqdim edib. O bildirib ki, 2012-2013-cü tədris ilində 248 medalçıdan 3 nəfəri (1%) 700 bal, 145 nəfəri (58%) 600-699 bal, 49 nəfəri (20%) 500-599 bal, 22 nəfəri (9%) 400-499 bal, 12 nəfəri (5%) 200-399 bal, 1 nəfəri 140 bal toplayıb. 16 nəfər (6,5%) isə xarici ölkələrin (ABŞ, Türkiyə

və Niderland) nüfuzlu ali məktəblərinin tələbəsi adına layiq görülüb.

Layihəni hazırlayan işçi qrupun üzvü, təhsil eksperti Etibar Əliyev virtualaz.org-a deyib ki, layihədə əslində respublika səviyyəli olimpiadalarda qızıl medal qazanmış məzunlardan söhbət gedir.

"Əslində məsələ yanlış təqdim olunub, qanun layihəsinə əsasən ancaq beynəlxalq və respublika səviyyəli olimpiadalarda qızıl medal qazanmış məzunlar ixtisas fənni üzrə imtahanından azad olunacaqlar. Məsələn, kimya üzrə qızıl medal qazanan məzun kimya fənnindən imtahanından azad olunacaq", - ekspert deyib.

Etibar Əliyev əlavə edib ki, müzakirəyə çıxarılan layihədə orta təhsilini qızıl medalla başa vuran məzunların imtahanından azad olunacaqları ilə bağlı müddəə əksini tapmayıb: "Dövlət İmtahan Mərkəzinin hər il apardığı təhlillər göstərir ki, abituriyentlərin əksəriyyəti orta məktəblərdə aldıkları yüksək qiymətləri qəbul imtahanlarında doğrulda bilmirlər. Başqa sözlə, orta məktəblərdə şagirdlərin biliyinin qiymətləndirilməsi təkmil deyil və əgər orta məktəbi qızıl medalla bitirənləri ali məktəblərə imtahansız qəbul etmək şansı yaradılsaydı, bu düzgün olmazdı".

Məsələ ilə bağlı Təhsil Nazirliyindən münasibət ala bilmədik.

□ Əli RAİS, "Yeni Müsavat"

Azərbaycanda dini sferada münasibətlərin tənzimlənməsi ilə bağlı yeni qanun layihəsi hazırlanıb. "Report"un məlumatına görə, "Dini etiqad azadlığı və dini qurumlar haqqında" qanun layihəsinin yaxın zamanlarda ilk oxunuşda Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi ilə birgə iclasında müzakirəyə çıxarılması gözlənilir.

Xəbərdə o da qeyd olunur ki, yeni qanun layihəsi hazırda qüvvədə olan, 1992-ci ildə qəbul edilən "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanunu əvəz edəcək. Yeni qanun layihəsinin MM-in 2019-cu ilin yaz sessiyasında plenar müzakirəyə çıxarılması nəzərdə tutulur.

Azərbaycanda yeni dini qanun hazırlanması ilə xəbərlər bir neçə ay əvvəl mediaya sızdırılıb. Əslində son illərdə baş verənlər bir mənada bunu labüddəşdirirdi. Çünki 26 il əvvəl qəbul olunmuş dini qanunvericilik son illərdə dəfələrlə dəyişikliklərə məruz qalıb. Bütün bunlar isə həm zaman, həm də siyasi və dini şərtlərlə əlaqəli olub.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda "Dini etiqad azadlığı haqqında" qanun müstəqillikdən dərhal sonra 1992-ci il avqustun 20-də prezident Əbülfəz Əliyevin (Elçibəy) imzaladığı 281 sayılı fərmanla qüvvəyə mindi.

Qanun demokratik, azadlıqları təmin edir, ölkədəki bütün dinlər, məzhəblər, təriqət və cərəyanlara fəaliyyət azadlığı tanıyır, dini təbliğat, təhsil müəssisələrini yaratmaq hüququ verirdi. Məhz bu qanundakı "həddən artıq" azadlıq dünyada fəaliyyət göstərən xristian, müsəlman və az qala bütün qeyri-ənənəvi din, təriqət və cərəyanların Azərbaycana gəlib yerləşməsinə səbəb oldu. İlk illərdə Ermənistanla müharibə aparən və yüz minlərlə qaçqın və məcburi köçkünün

olduğu Azərbaycanda əksəriyyəti humanitar yardım təşkilatı kimi gələn qeyri-ənənəvi cərəyanlara hökumət də göz yumurdu. Ancaq 90-cı illərin sonu, 2000-ci illərin əvvəllərində situasiya dəyişməyə başladı və bu zaman artıq hökumət xarici missionerlərin fəaliyyətindən narahat olmağa başladı. Və təbii ki, bu zaman dini qanunvericilik yada düşdü. Hökumət "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanuna əlavə və dəyişiklik etməyə başladı. Beləcə, dini qanunda dəyişiklik silsiləsinin əsası qoyuldu.

Yaranmış dini-siyasi vəziyyətlə əlaqədar olaraq "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanun 1996-cı il 7 iyun, 5 noyabr və 27 dekabr, o cümlədən 1997-ci il 10 oktyabr, 2001-ci il 23 noyabr və eləcə də 2009-cu, 2011-ci və 2015-ci illərdə bir neçə dəfə dəyişdirilib və ya belə demək olarsa, daha da sərtləşdirilib, məhdudiyətlər yaradılıb. 1990-cı illərin sonları və 2000-ci illərin əvvəllərində dini qanundakı dəyişikliklər əsasən xaricdən gələn missioner fəaliyyətlərin qarşısının alınması, xarici vətəndaşların dini fəaliyyətlər, təbliğat işlərini qadağan edib.

Ancaq 2010-cu ildən sonrakı məhdudiyətlərin əsas hədəfi yerli dini qruplar və din-darlar olub. Son illərdə müəmmadi olaraq aparılan dəyişikliklər xaricdə dini təhsil almış şəxslərin dini vəzifə tutmasını qadağan edir. Həmçinin dini

Elçibəyin imzaladığı dini qanun dəyişdirilir

"Dini etiqad azadlığı haqqında" qanunun yenilənməsinin arxasındakı səbəblər...

əşya və kitabların satışı üçün xüsusi lisenziyaların tələb olunması, dini atributların məscidlərdən kənar yerlərdə istifadə olunması və sair qadağalar əlavə olundu. 2015-ci il dekabrın 4-də təsdiqlənmiş dəyişikliklərə əsasən dini təbliğat, dini ayin və mərasimlərin aparılması tələblərini pozma, İslam dininə aid ayin və mərasimlərin xaricdə dini təh-

sil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı tərəfindən aparılması kimi məhdudiyətlərin pozulmasına görə cəzalar daha da sərtləşdirildi.

İndi isə hökumət qanunu tamamilə yeniləmək qərarına gəlib. Maraqlıdır ki, yeni qanunda dini etiqad azadlığı ilə yanaşı "dini qurumlar" ifadəsi də yer alıb. Bu isə həm də yeni

şərtlərin diktəsidir. Bilindiyi kimi, hökumət son illərdə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə yanaşı bu sahədə çalışan yeni qurumlar yaradıb. Prezident Administrasiyasının Millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsi yaradılıb, onun nəzdində Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi təsis olunub. Eləcə də DQİDK ya-

nında Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu, Azərbaycan İlahiyat İnstitutu kimi yeni və birbaşa dövlətin nəzarətində olan dini qurumlar yaradılıb. Digər tərəfdən, dövlət dini fəaliyyətləri, məscidlərin inşası və təmiri, icmalın maddi və texniki təchizatı kimi məsələləri himayəsinə götürüb. Və əlbəttə ki, bu vəziyyətdə qanunvericilikdə yaranmış boşluqlar aradan qaldırılmalıdır. Bu səbəbdən də indi hökumət, görünür ki, son illərin şərtlərini özündə əhatə edən yeni dini qanun hazırlayır. Bu qanun həm də hökumətin dinlə bağlı siyasətinin əsas konturlarını ortaya qoyacaq.

Qeyd edək ki, yeni qanun layihəsi ilə bağlı Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlarla iş komitəsinin sədri, deputat Siyavuş Novruzova telefon açıdıq. Ancaq deputat sualımıza birmənalı cavab vermədi. MM-in komitə sədri bildirdi ki, qanun layihəsi hazır olanda müzakirəyə çıxarılaçaq.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Məsəvat"

Sabiq polis nazirinin qardaşı polkovniki girov saxlayıb-ilginc təfərrüatlar

Naxçıvan MR-bn sabiq daxili işlər naziri Əhməd Əhmədovun biznesini idarə edən qardaşının əməlləri üzə çıxır; sabiq nazir ev dustağıdırımı?

Naxçıvan Muxtar Respublikasının sabiq daxili işlər naziri Əhməd Əhmədovun qardaşı hakim qarşısına çıxarılib. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində 1965-ci il təvəllüdü Əhmədov Əvəz Hüseyn oğlunun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başlayıb. Hakim Samir Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən məhkəmənin hazırlıq iclasında təqsirləndirilən şəxsin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Təqsirləndirilən Əvəz Əhmədovun vəkili cinayət işinə xitam verilməsi və müdafiə etdiyi şəxsin ev dustaqlığına buraxılması üçün məhkəməyə vəsatət verir. Məhkəmə müsavirədən sonra vəsatətlərlə bağlı qərarı elan edib. Qərara əsasən hər iki vəsatət təmin edilməyib. Məhkəmənin baxış iclası dekabrın 19-na təyin edilib.

Bildirək ki, sabiq nazirin qardaşı Əvəz Əhmədov hədə-qorxu ilə pul tələb etmədə təqsirləndirilir. Zərərçəkmişlər Rəşad Tahirov və Hörmət Əskərovdur. O, hər iki şəxsdən 140 min dolları hə-

də-qorxu ilə almaqda təqsirləndirilir.

"Qafqazinfo"nun xəbərinə görə, sabiq nazirin qardaşı 2016-cı ilin iyun ayında polkovnik Hörmət Əskərova sələmə 100 min dollar pul verir. Hörmət isə pulu və faizini qaytara bilməyib. Buna görə iyulun 2-də H. Əskərova "Parkplyus" əyləncə mərkəzində yerləşən ofisinə çağırılıb qapını bağlayaraq girov saxlayıb və pulu verməyəcəyi təqdirdə buraxmayacağını deyib. Həmin zaman ona bir neçə dəfə zərbə də vurub. Daha sonra Rəşad Tahirovun qohumu Hörmətə kömək

edəcəyini və etdiyini öyrəndi. Bunu bəhanə edərək Rəşad Tahirova mesaj yazaraq onu və ailə üzvlərini məhv edəcəyi ilə hədələyib. Ə.Əhmədov avqust-sentyabr aylarında Rəşad Tahirovdan 140 min dollar alıb.

H. Əskərov Müdafiə Nazirliyi Hərbi Hava Qüvvələrinin Tibb Xidməti rəisi, tibb xidməti polkovniki olub. 2015-ci

il dekabr ayında nazir Zakir Həsənov onu vəzifəsindən azad edib.

Hörmət Əskərov da həbsdədir. O, dələduzluğa görə həbs edilib.

Xatırladaq ki, Əvəz Əhmədov qardaşı, general-leytenant Əhməd Əhmədovun vəzifədən çıxarılmasından sonra həbs edilib.

Ə.Əhmədov 2000-ci ildən daxili işlər naziri vəzifəsini tuturdu. Əhməd Əhmədov Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vasif Talbovun 2017-ci il 28 iyul tarixli sərəncamı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının daxili işlər naziri vəzifəsindən azad edildi.

Bundan bir müddət əvvəl o, vəzifəsindən qeyri-rəsmi uzaqlaşdırılmış və barəsində araşdırma aparılmışdı. Naxçıvandaqı mənbələr onu da bildirirdi ki, Əhməd Əhmədovun muxtar respublika ilə yanaşı Bakıda, Bakıxanov qəsəbəsi ərazisində çoxsaylı biznes aktivləri mövcud olub. Əhmədov işdən çıxarıldan sonra həmin obyektlərin hamısını onun əlindən alıblar. O da bildirilir ki, Əhməd Əhmədovun Bakıdakı biznesini əsasən onun indi həbsdə olan qarda-

şı Əvəz Əhmədov idarə edirmiş.

Sabiq nazir istintaq altında olmasa da, Naxçıvanı tərk etməsinə qeyri-rəsmi qadağa qoyulduğu deyilir. Baxmayaraq ki, həmin vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunun Hüquqi təminat və informasiya şöbəsinin rəisi Faiq Səferov saytlarına birinə açıqlamada sabiq nazirin ev dustağı edilməsi barədə məlumatları təkzib etmişdi.

Bu yaxınlarda isə sabiq nazirin Sədərək gömrük-keçid məntəqəsi vasitəsilə Naxçıvandan Türkiyəyə keçmək cəhdinin qarşısının alındığı xəbəri yayılmışdı. "Azpolitika.info"nun yaydığı məlumatda bildirilirdi ki, sabiq nazir Türkiyəyə getmək üçün Sədərək gömrük-keçid məntəqəsinə gəlib. Lakin sərhəddə onun pasportuna möhür vurmaqdan imtina ediblər. "Yuxarıdan tapşırılab ki, buraxılmaq", - sabiq nazirə bildirilib. Məlumatla görə, Ə.Əhmədov Türkiyəyə buraxılmasına nail olmaq üçün bir neçə telefon zəngi etsə də, nəticəsi olmadıqından geri qayıdıb.

□ **ORXAN,**
"Yeni Məsəvat"

Neftimizin kaprizləri - "qara qızıl" bizi hara aparır...

Vüqar Bayramov: "Büdcənin 60 dollardan hesablanması riskli addımdır"

Bir aydır ki, dünya neft bazarı son bir ayda ciddi təlatümlər yaşayır. İlk əvvəl böyük qiymət sıçrayışı qeyd olunan bazar daha sonra eyni sürətlə enməyə məruz qaldı. Ötən həftənin sonlarından ABŞ-Çin ticarət müharibəsinin sonlanması xəbəri ilə qiymətlərdə başlayan yüksəlmə dündən etibarən yenidən ucuzlaşma ilə əvəz olunub. Belə ki, Bakı vaxtı ilə dünən saat 14:55-ə olan məlumata görə, "Brent" markalı Şimal dəniz neft qatışığının fevral fuçerlərinin qiyməti 4,56 faiz azalaraq 58,75 dollar/barel təşkil edib. WTI markalı yüngül neftin yanvar fuçerlərinin qiyməti isə bir barelə görə 4,56 faiz azalaraq 50,48 dollar olub (Report).

İqtisadçı-ekspert, İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri Vüqar Bayramov bildirir ki, neftin qiymətindəki enmələr gözləniləndir: "Hələ qiymət 80 dollara qalxanda bildirmişdik ki, belə yüksək qiymətlər dayanıqlı deyil, tezliklə eks proseslə əvəz olunacaq. Bunun bir neçə səbəbi var. Birinci səbəb budur ki, dünya bazarında təklif artıqlığı var. Bu gün dünyada gündəlik neftə olan tələbat 99,7 milyon barel təşkil edir. Amma təklif 100 milyon bareldən artıqdır. Təklifin belə artıqlığı isə qiymətin enməsinə şərtləndirir. İkincisi, sürətli qiymət artımları, "Brent"-in 86 dollara yüksəlməsi dünya iqtisadiyyatında böhran riski yaratdı. Baxsaq görürük ki, neftin qiymətinin enməsi ərəfəsində Çin birjalarında səhmlərin qiymətinin düşməsi qeydə alındı. Bununla da global iqtisadiyyatdakı böhran şərtləri dünya neft bazarına yansıdı. Digər bir səbəb İranla bağlı gözləntilərin doğrulmamasıdır. Güman olunurdu ki, İran neftinin çıxması nəticəsində bazarda gündəlik 1,8 milyon barel neftin azalmasına gətirib çıxaracaq. Amma ABŞ-ın İranın əsas neft ixracat etdiyi 8 ölkəyə yaşıl işıq yandırması bu gözləntilərin doğrulmamasına səbəb oldu. Bu da qiymətlərin azalmasına gətirib çıxardı".

Ekspertin fikrincə, yaxınmüddətli dövrdə neftin dünya bazar qiymətinə əsas təsir edəcək faktor OPEK və OPEK+-un qəbul edəcəyi qərarlar olacaq: "Hər şey bu günlərdə Vyanada qəbul ediləcək qərarlardan asılıdır. Hansı ki, bu qərarların da iki xarakterli olması mümkündür: əgər OPEK+ hasilatın daha da kəskin azaldılmasına dair qərar verəcəksə, neftin qiymətində yenidən artım olacaq. Bu ssenari bir qədər şübhəlidir, çünki Rusiyadan verilən açıqlamalar onların buna qarşı olduqlarını göstərir. İkinci variant isə budur ki, hasilatın bir qədər azaldılmasına qərar verilir və qiymətlər indiki həddə saxlanılır".

V.Bayramovun sözlərinə görə, 2019-cu ildə neftin qiymətinin 60 dollar hesablanması çox riskli bir addımdır: "Biz Azərbaycanın dövlət büdcəsinin 60 dollar qiyməti ilə hesablanmasının tərəfdarı deyildik. Hesab edirik ki, növbəti ildə qiymətin 60 dollardan aşağı düşməsi fiskal siyasətdə ciddi çətinliklərin yaranmasına gətirib çıxara bilər. Biz neftin qiymətinin 40 dollardan hesablanmasını daha məqsəduyğun hesab edirik. Bu, dünya bazarında qiymətlərin enməsi şəraitində də fiskal öhdəliklərin yerinə yetirilməsində problemlərə gətirib çıxarmaz. Nəzərə almaq lazımdır ki, dünya neft bazarına iqtisadi amillərlə yanaşı, siyasi amillərin də təsir gücü getdikcə artır. Və siyasi amilləri proqnozlaşdırmaq kifayət qədər çətin-dir"

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

10 il əvvəl Beynəlxalq Bankın rəhbəri Cahangir Hacıyevin adı monetar payçılardan qəpik-quruşunu verməməkdə hallandı. Adamlar qəpiklərini toplayıb manata çevirmiş, həmin pulları da verib səhm almışdılar. Gözləntiləri vardı ki, səhmlərini aldıkları istehsal müəssisələrinin sahibkarları onlara qəpik-quruş dividen verəcək, güzəranlarını təmin edəcəklər. Müəssisələri Cahangir Hacıyevin rəhbərlik etdiyi Beynəlxalq Bank almışdı və dividen gözləyən adamları, sadəcə, onları saymırdı. Halbuki həmin monetar payçılardan cəminə 10 ildə ödəniləcək məbləğ üst-üstə heç bir milyon manata qədər olmazdı.

Təzadlı Hacıyevlər - biri Londonda itlə gəzir, digəri "it günün"dəki məhbəsdə cəza çəkir

Beynəlxalq Bankın sabiq rəhbəri Cahangir Hacıyevin və həyat yoldaşı Zamirə Hacıyevanın həyat hekayəti...

İllər ötdü. Əlləri hər yerdən üzülmüş payçılar bu gün kənardan oturub Zamirə Hacıyevanın Londonda jurnalistlərə "go away" deyib üzünə ittiham aktını tutub uzaqlaşmasını seyr edirlər. Cahangir Hacıyevi isə həтта doğmaları belə görmürlər-eynində daha şık kostyumu yoxdur və həbsdədir!

Britaniyalı jurnalistlər eks dövlət bankiri Cahangir Hacıyevin həyat yoldaşının əynindəki paltarları belə qiymətləndirməkdən çəkinmirlər. Bu da səbəbsiz deyil. Cahangir Hacıyev 10 il ərzində adamlara qəpik-quruş vermədiyini müddətdə xanımı Böyük Britaniyada alış-verişə 109 milyon 140 min dollar pul xərcləyib! Hansı ki, Zamirə Hacıyevanın sağa-sola xərclədiyi bu məbləğin cəmi 1 faizi yüzlərlə insanı ümidlərinə çatdırı bilərdi.

Zamirə Hacıyeva isə ərindən fərqli olaraq ənənəvi həyat tərziindədir. Onu malikanəsinin yaxınlığında itini gəzdirərkən 625 avro dəyərində "Gucci Ace" krassovkasında, 530 funt sterlinq dəyərində zolaqlı "Gucci" trikotaj idman şalvarında və 290 funt sterlinq dəyərində "Miu Miu" günəş eynəyində olmasını Britaniya jurnalistləri çəkmişdilər. Onun çantası isə xüsusilə bahalıdır, Hermes şirkətinin "Constance" brendindən olan əl çantasının qiyməti 6500 funt sterlinqdir. Hacıyevanın qara rəngli və jurnalistlərin hansı markadan olduğunu müəyyən edə bilmədikləri gödəkcəsi isə 800 funt sterlinqə yaxın dəyərləndirilib. İtin aksesuarları isə təxminən 1000 funt sterlinq dəyərində qiymətləndirilib. Qəzet yazır ki, bu cinsdən olan ite qulluq üçün ildə orta hesabla 1500 funt sterlinq tələb olunur. Beləliklə, Hacıyeva 6 ildə bu itə təxminən 8745 funt sterlinq xərcləmiş sayılır.

Xatırladaq ki, indi 55 yaşlı Hacıyeva Britaniyada əldə etdiyi aktivlərə xərclənən pulların qanuni yollarla qazanıldığını məhkəmə qarşısında sübut etməlidir. Sübut edə bilməsə həmin aktivlər müsadirə olunacaq. Bunun üçün onun 6 ay - 2019-cu ilin iyuna qədər vaxtı var.

Zamirə Hacıyeva bahalı iti ilə Londondakı bahalı məhəllələrdə gəzib dolaşdığı müddətdə onun həyat yoldaşı Cahangir Hacıyev olduqca çirkənlənmiş havası ilə məşhur olan 13 saylı cəzaçəkmə müəssisəsində həyatla çarpışmaq zorundadır. Azərbaycanın ən ağır saxlama şəraiti olan müəssisəsində dustaq həyatı yaşamış məhbuslar oradakı durumu qısa olaraq "it günündə" ifadəsi ilə qiymətləndirirlər. Hoşimoto diqqətinə qoyulan sabiq bankiri də məhz ora köçürüblər. Ora köçürüldəndən sonra Cahangir Hacıyevin vəkili Aqil Layıq da 13 saylı cəzaçəkmə müəssisəsində durumdan danışarkən "çox bərbaddır, kritikdir" ifadələrini işlətməmişdi.

Vəkilin dediklərindən sitat: "Cahangir Hacıyev dəfələrlə sıra baxışına çıxarkən yerə yığılıb, burnundan qan açılıb. Orada durum çox pisdir. Orada müəssisə ikiqat yüklənib. Yeni min nəfərlik yerdə 2 min nəfəri saxlayırlar.

Orada hər 100 dustağa 1 tualet düşür. Tualetə görə gün ərzində növbə olur. Həmin müəssisə Avropa Şurasının, BMT-nin işgencələr Əleyhinə komitələrinin rəylərində dustaqların saxlanması üçün yarırsız müəssisə kimi qiymətləndirilib. Sovet dövründə müəssisənin yaxınlığındakı dağlıq ərazidə radioaktiv tullantılar basdırılıb. Həmin tullantıların şüalanması bu gün də davam edir və məhbusların əynindəki paltarlar həmin şüalanmanın təsiri altında qırmızıya çalan rəng alır".

Daha bir sitatı xatırlayaq: "13 saylı cəzaçəkmə müəssisəsi cəzanın içində cəza yeridir. Penitensiar Xidmət əməkdaşlarından kimsə intizam məsuliyyətinə cəlb edilirsə, qaydaları pozursa, onu cəzalandırmaq üçün 13 saylıya xidmətə yollayırlar. Ora Penitensiar Xidmət əməkdaşları üçün cərimə batalyonudursa, görün dustaqların vəziyyəti nə yerdədir. Cahangir Hacıyev havasızlıqdan əziyyət çəkir. Bu onun üreyindəki problemi dərinləşdirir. 13 saylı cəzaçəkmə müəssisəsi cəzaya məhkum edilmiş şəxslərin 2 qat cəzalandırılması yeridir. Orada xüsusən imtiyazlı məhkumlar yoxdur. "Burju" kameraları orada yoxdur. Ora faktiki olaraq qeyri-insani şəraitin olduğu bir yerdir. Elementar yaşillıq yox-

dur, ətrafdakı daş karxanalarından qalxan toz-tozanaq müəssisədə nəfəs almaq belə çətinləşdirir. Vəkil otağında hər 5 dəqiqədən bir stolun üstünü silirik ki, toz olmasın. Radiasiyalı tullantılardan ayrılan şüa və Lökbatanın kanalizasiya sularının töküldüyü göldən gələn üfunət iyi də dözülməz həddədir".

2016-cı ildə 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilən C.Hacıyev məhkəmələrinin birində 13 saylı müəssisə haqda bunları demişdi: "Məni məhkum olunmuş şəxslərin saxlanıldığı korpusta köçürüblər. Əvvəlki korpusta gündə iki dəfə su verildirdi. Burada bir gündə cəmi 4 dəqiqə su verilir. Soyuducu yoxdur. Təsəvvür edin, həftədə bir dəfə yemək qəbul edirlər. Əgər soyuducu yoxdursa, bu o deməkdir ki, bir gün yeyib, 6 gün ac qalmasıdır. 45 dərəcə istidə belə şəraitdə saxlanmaq nə deməkdir? Allah heç kimə qismət eləməsin. Ancaq yaddan çıxarmayın ki, hamının başına gələ bilər. Dustağın bir günlük yeməyinə 18 manat 50 qəpik pul ayrılır. Amma heç 50 qəpiklik yemək vermirlər. Bu cür vasitələrlə mənə işgəncə vermək nəyə lazımdır? Onu da bilsinlər ki, buna göstəriş verənlər heç nəyə nail olmayacaqlar".

Bir tərəfdə London küçələrində bahalı geyimlərdə dolaşan, bahalı malikanədə yaşayan, zirzəmisində növbədən son dərəcə bahalı - biri 4 min dollara olan çaxırlar saxlayan Zamirə Hacıyeva, digər tərəfdə isə olduqca ağır durumda saxlanılan, yemək-icməkdən belə kənar qalmış, "qara dustaqla" eyni tələblərlə çıxış edən həyat yoldaşı Cahangir Hacıyevin həyat hekayələri beləcə davam edir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Ölkədə demokratik siyasi müxalifətin zəifləməsi, proseslərə təsir imkanını itirməsi artıq reallıqdır. Bir sıra ekspertlər, siyasətçilər belə bir vəziyyətin əslində ölkə üçün yaxşı olmadığını, yaranan boşluğu radikal qüvvələrin doldurmasının isə xüsusilə təhlükəli olduğunu vaxtaşırı bəyan edirlər. Bir sıra siyasi ekspertlər hesab edir ki, məsələyə bu prizmadan yanaşanda sivil demokratik siyasi müxalifətin dirçəlməsi əslində dövlətin daha çox marağında olmalıdır.

Bu gün hakimiyyət maraqlı olmalıdır ki, zəif və dağınıq vəziyyətdə olan müxalifət dirçəlsin. Çünki sabah hər hansı bir xarici səbəbdən ölkə daxilində sabitlik pozularsa və kütləvi bir hərəkat başlarsa, bu qüvvələr dinc demokratik mübarizə yolunu seçən demokratik müxalifət qüvvələrinin arxasınca getsin. O prosesi idarə etmək mümkün olsun.

Bes müxalif siyasi təşkilatlar özəri bu barədə hansı mövqədədirlər? Azərbaycanda demokratik sivil müxalifətin sıradan çıxması üçün dövlətin dəstəyinə ehtiyac duyurlarmı?

Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, heç bir iqtidar müxalifətə ayaqda qalması üçün yardım etmir. Buna görə də siyasi hakimiyyətin sivil müxalifətin sıradan çıxması üçün yardım əlini uzatması məntiqsiz görünür. Yetər ki, müxalifətin fəaliyyət göstərməsi üçün qanunlara uyğun olaraq normal şərait yaradılsın, ayrı-seçkilik edilməsin, demokratik əbi-hava qurulsun. Belə olan halda, sivil müxalifət normal fəaliyyət qura biləcək: "Məsələ burasındadır ki, sivil müxalifət bu gün gözümçixdiyə salınmış durumdur. Birincisi, radikalıq etmək siyasəti-

Müxalifətin dövlət dəstəyinə böyük ehtiyacı var - səbəblər

Sivil siyasi partiyaların sıradan çıxması prosesini necə durdurmalı?

mizə və dünyagörüşümüze uyğun deyil. Digər tərəfdən də, sivil mübarizə aparan siyasətçilər də xalqın gözündə moda minə bilmir. Xalqımız sanki siyasi radikalizmi, aşırı siyasəti və populizmi sevdi. Bunu bacaran təbəqə də neçə illərdir ki, ayaqda qalmağı bacarmır. Düzdür ki, bu təzahürlər azalır və xalqın kübar hissəsi çoxalır. Bu da bizim kimi sivil mübarizə aparanlara yaşıl işıq yandırmaqdadır. Sadəcə, proses uzanır. İkincisi, siyasi hakimiyyət də onunla radikal mübarizə aparan təbəqə ilə hesablaşmağa meyllidir. Azərbaycan siyasətində radikallaşma nəinki azalmır, əksinə, çoxalır.

Buna görə də, yaxşı olardı ki, hakimiyyət sivil müxalifətlə hesablaşsın, müzakirələr aparsın və onların normal fəaliyyəti üçün qanunun tələblərini yerinə yetirsin. Bu bizim üçün kifayətdir. Bunun nəticəsi olaraq isə ölkədə normal siyasi ab-hava yaranmağa başlayacaq və radikalıq meylləri zəifləyəcək, o cümlədən bəzi siyasətçilərin "silah"ı əlindən alınacaq".

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı isə bildirdi ki, həqiqətdən də sivil demokratik müxalifət zəifləyib, siyasi sferaya və cəmiyyətə təsir imkanlarını itirib, elektoral bazası yox olmaq dərəcəsinə enib. Bir söz-

lə, demokratik cəmiyyətlərin bir hissəsi olmalı olan müxalifət demək olar ki, yox səviyyəsindədir: "Bu vəziyyət hökumətin bugünkü siyasi maraqlarına uyğun olsa da uzun perspektivdə çox mənfi və təhlükəli tendensiyaların əsasını qoya bilər. Belə ki, sivil qaydalarla siyasi mübarizə aparmalı olan partiyalar sıradan çıxdıqdan sonra bu yer daha radikal və idarəolunmaz qüvvələr alaçaq. Protest elektoratına ya sivil siyasi partiyalar yön verməlidir, ya da hansısa kənar qüvvələrin maliyyə, dəstək və təsiri ilə formalaşacaq nəzarətsiz, radikal qüvvələr bunu edəəcək. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan

can ona heç də hər mənada dost olmayan bəzi dövlətlərin əhatəsində yerləşir, o zaman bu təhlükənin hansı həddə çatıb bələdəyini təsəvvür etmək o qədər də çətin olmamalıdır. Deməli, ilk növbədə dövlət-hakimiyyət maraqlı olmalıdır ki, demokratik sivil müxalifət güclü olsun. Dövlətin xarici təhlükələrə qarşı müqavimətini artırmağın yollarından biri də sağlam, sivil müxalifət partiyalarının güclü olmasıdır. Buna nail olmaq üçün də ilk növbədə siyasi islahatlara başlanılmalı, siyasətdə düşmənçilik prinsiplərini aradan qaldıraraq, sağlam rəqabət mühiti yaradılmalıdır. Bunun özü dövlətin dəstəyi olardı. Partiyaların güclənməsi və siyasi sistemin güclü bir həlqəsi olması nəinki bugünkü iqtidarı, hətta Azərbaycanın təhlükəsizlik maraqlarına xidmət edən amillərdəndir".

AMİP katibi Əli Orucov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, demokratik institutların vacib elementlərindən biri də siyasi partiyaların və çoxpartiyalılıqdır. Lakin təəssüflər ki, indi siyasi partiyaların, xüsusən də müxalifətin durumu fərqlidir: "Bu gün, məsələn, hər hansı bir nazirin, hansısa maliyyə-oligarxın gücü, ictimai-siyasi proseslərə təsir gücü öl-

kədə qeydiyyatdan keçən 54 partiyanın birgə gücündən qat-qat artıqdır. Bu cür mühitdə radikalizm, fanatizm və nifrət özünə meydan qazanır, demokratik mübarizə ilə öz istək və arzularını həyata keçirə, haqq və hüquqlarını qoruya bilməyəcəyini gören cəmiyyətin fəal təbəqələri siyasi fəaliyyətdən və siyasi proseslərdən çəkilir, alternativ variantlar axtarır. Bu variantlar isə dövlətin təhlükəsizliyinə və stabilliyinə nəinki təminat vermir, əksinə, müəyyən problemlər yaradır. Ona görə də dövlət siyasi partiyaların inkişafına, demokratik müxalifətin inkişafına, sağlam rəqabətə şərait yaratmalıdır. Təqiblər olmayacağına, seçkilərdə müxalifətin normal iştirakına imkan yaradılacağına, onların namizədlərinin qələbələri tanınacağına, bunu, özü bir dəstək sayıla bilər. Cəmiyyətə təsir edə bilən müxalifət partiyalarının olması həm ölkənin, həm xalqın, həm də hakimiyyətin özünün maraqları üçün vacibdir. Dünya təcrübəsindəki acı hadisələrin Azərbaycanda yaşanmaması üçün hakimiyyət müxalif siyasi partiyaların inkişafına, siyasi sosiallaşmaya şərait yaratmalıdır".

□ **Ətibər SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Həbsə gedən müxalifətçi müdafiə olunur, iqtidar mənsubu isə...

Fazil Mustafa: "Belə bir fərqi olmasa yaxşı hal deyil"

Azərbaycanda müşahidə olunan anormalıqlardan biri də iqtidar və müxalifət düşərgələri mənsublarının həbsi zamanı sərgilənən fərqli davranışlardır. Müxalifət mənsubu həbs edildisə, qısa zaman ərzində məsələ ictimailəşir, hətta okeanın o tayında da reaksiyalar özünü göstərir. Fərqi etmir, həbs olunan müxalifətçi öz düşərgəsində hörmət bəslənən şəxsdir və ya tam əksi, davranışlarına görə xoş qaşılanmayan biridir, adamı düşərgə olaraq müdafiə edirlər.

Müdafiə komitəsi yaradılır, sosial şəbəkə üzərindən, mətbuatdan haqları uğrunda mü-

barizə başlayır. İqtidar düşərgəsində həbslər gerçəkləşərkən isə tam fərqli davranışlar

ortaya çıxır. Tutulan haqda müsbət danışmaq, bir kəlmə belə kəsmək istəyən düşərgə yoldaşı tapılır. Əksinə, tutulanın barəsində o qədər də xoş olmayan fikirlər səsləndirilir, müzakirələr başlandırılır.

Məsələn, hakim YAP-ın yaradıcılarından olan Əli İnsanov 2005-ci ildə həbs ediləndən sonra onun komandadaşları barəsində kəskin ifadələr işlətməkdən, barəsində olduqca neqativ tərzdə danışmaqdan çəkinmədilər. 10 il sonra, 2015-ci ildə ölkənin ən iri bankının rəhbər şəxsi Cahangir Hacıyev həbs olunanda da eyni davranışlarla üz-üzə qaldı. Halbuki həbslərinə qədər Əli İnsanovun, Cahangir Hacıyevin ətrafına toplaşan xeyli hakimiyyət mənsubu vardı və onlara hər addımda mədhiyyə deməkdən, işgüzarlıqlarını vəsf etməkdən çəkinmədilər. Hətta həbslərinə sonra övladlarının boşanmasına qədər

addımlar atılıb. Hazırda hər iki sabiq həbsdə illərini sayır, komanda yoldaşları onları unudublar.

Bes bu iki fərqli yanaşma hansı səbəblərə söykənir? Niyə müxalifətçi həbsə düşəndə onu yaxşı mənada hamı tanıyır, məsləkdaşları müdafiə edir, iqtidar mənsubu isə dörd divar arasına atılarda barəsində yalnız neqativlər üzə çıxır, müdafiəsiz qalır?

Deputat Fazil Mustafa deyir ki, həbs edilən şəxs müxalifətlə bağlı olanda daha çox siyasi motivli xarakterizə edərək belə bir yanaşma ortaya qoyulur. Həbsini mütləq şəkildə siyasətlə əlaqələndirirlər: "Hətta həbsin siyasətlə əlaqəli olub-olmaması da əhəmiyyət daşıyır. Ona görə də siyasət içində olan qüvvələrin buna reaksiyası təbii qarşılanmalıdır. Yorum sırf hüquqi yorum kimi baxılmır. İqtidar təmsilçiləri isə sırf vəzifə cina-

yətləri, sədaqətin itirilməsi ilə məsuliyyətə cəlb olunurlar. Ona görə də rəhm gözləyir, hansısa qıcıqlandırıcı addım atmağa həves göstərmirlər. Bu məsələləri başqa bir aspektə qiymətləndirməyə üstünlük verirlər. Çünki belə vəziyyətlərdə məsələnin hüquqi baxımdan çözülməsindən çox, bağışlanma aspektindən həll edilməsinə ümid bəslənir. Məsələn, hansısa bir qəzəbə, etimadsızlığa tuş gəlmiş şəxslər üçün motivin aradan qaldırılmasına yönəlik gözləmə hərəkatları daha çox mü-

şahidə olunur. Bu baxımdan qeyd edilən yanaşma, fərqlilik ortaya çıxır".

Fazil Mustafa hesab edir ki, belə bir yanaşma normal deyil: "Əslində Azərbaycanda istər işdən çıxarılma, istərsə də həbslər hüquqa əsaslanmalıdır. İnsanlar hüququn aliliyinə inanmalıdırlar. Hüququn aliliyinə inam az olanda cəmiyyətdə qanunların dəyəri də aşağı düşmüş olur. Bu baxımdan belə bir fərqi olması yaxşı hal deyil".

□ **E.MƏMMƏDLİYEV,**
"Yeni Müsavat"

“Bakutel” sərgisi 3 ildən bir keçirilsə, daha sanballı olar”

Ekspertlər sərginin yeniliklər baxımından zəngin olmadığını düşünürlər...

Gəncə “İmamzadə”si qeydiyyatda alındı, maşınla təmin olundu

Hacı Tahir: “Ümumilikdə Gəncədə iki icmaya avtomobil verəcəklər, biri də bizim icmadır”

Azərbaycanda yeni qeydiyyatdan keçmiş dini icmalar arasında Gəncə “İmamzadə ziyarətgah” kompleksi də var. “İmamzadə” ilk dəfə olaraq dini icma kimi qeydiyyata alınıb.

Ötən həftə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində keçirilən toplantıda (DQİDK) yeni qeydiyyatdan keçən 30 dini icmaya şəhadətnamələr təqdim edildi. Dövlət Komitəsində təşkil olunan tədbirdə qurumun rəhbərliyi, şöbə müdirləri və yeni qeydiyyatdan keçmiş dini icmaların sədrleri iştirak etdilər.

Tədbirdə çıxış edən Gəncə şəhəri “İmamzadə ziyarətgah” məscidi dini icmasının sədri Tahir Abbasov Azərbaycanı vicdan azadlığının yüksək şəkildə təmin olunması üçün yaradılan şəraitdən, dini sahəyə göstərilən qayğıdan məmnunluğunu ifadə edib. Sonda qeydiyyat şəhadətnamələri dini icma sədrələrinə təqdim edildi.

Gəncə “İmamzadə”sinin icma kimi dövlət qeydiyyatına alınması ilə bağlı Hacı Tahirle danışdıq. Yeni Müsavat’a açıqlamasında Hacı Tahir bildirdi ki, ilk dəfə olaraq “İmamzadə” icma kimi dövlət qeydiyyatına alınıb. Onun sözlərinə görə, indi kompleksin bir sıra problemləri aradan qaldırılıb, eləcə də dövlət yardımı edilib. Hacı Tahir bildirdi ki, Mənavi Dəyərlərin Təbliği Fondu tərəfindən Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərən iki icmaya avtomobil hədiyyə olunub. Bunlardan biri Gəncə “Şah Abbas” məscidi icması və “İmamzadə ziyarətgahı” icmasına verilib. Avtomobillər gələn həftənin əvvəli icmalara təhvil verəcəklər.

Sitat: “Neçə ildir mümkün olmurdu, amma icmamız artıq rəsmi dövlət qeydiyyatına alındı. Bəzi problemlər də həllini tapdı. İcmamıza avtomobil də verəcəklər. Ümumilikdə Gəncədə iki icmaya maşın verəcəklər, biri də bizim icmadır”.

□ **Kenan RÖVSƏNOĞLU,**
“Yeni Müsavat”

Əfv siyahısı müzakirələri yenidən başladı

Mirvari Qəhrəmanlı: “O siyahılarda olanların çoxu siyasi məhbus deyil”

Bu ayın sonunda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni illə əlaqədar əfv sərəncamının olub-olmayacağı barədə müzakirələr açıqlanıb. Bu sərəncamın imzalanacağını ehtimal edənlər də var, bunun əksini düşüncələr də.

Hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı bildirdi ki, əfv sərəncamını vermə səlahiyyətinin ölkə prezidentinə məxsus olduğunu hər kəs bilir: “Əfv siyahılarını hazırlamaq, prezidentə çatdırmaq və bunun vacib olduğunu bildirmək lazımdır. Çünki prezidentin fəaliyyəti çox genişdir. Bunun üçün deyirəm ki, əfv olmasını xatırlatmaq lazımdır. Düşünürəm ki, dövlət imicimiz və bizə müsbətlərin gəlməsi üçün sərəncamın verilməsi çox vacibdir. Hər kəsə bəllidir ki, Avropa İttifaqı ilə saziş imzalanmalıdır. Orada da gündəmdə siyasi məhbuslar və digər məsələlər durur. Müxtəlif hesabatlarda da siyasi məhbuslar və digər bu kimi məsələlər əks olunur. Sətilərdə Avropada hər şey insan hüquqlarına yönəldir. Əfv olması ilə bağlı əsas şəxs sayılan məmurdan çox şey asılıdır. Mən belə düşünürəm. Dağlıq Qarabağ kimi problemimizin olduğunu bir an da unutmayaq. Biz bu məsələni beynəlxalq aləmdə önə çəkəndə qarşımıza siyasi məhbuslar, eləcə də insan hüquqları ilə bağlı problemlər qoyulmamalıdır. Bu bir növ diqqəti əsas nöqtədən yayındırır”.

Hüquq müdafiəçisi birmənalı şəkildə əfv olmayacağını deməyin düzgün olmadığını da qeyd etdi: “Açıq deyim ki, ölkədə müəyyən qruplar var ki, əfv olmasını istəyirlər, lakin başqa qrup da var ki, bunu istəmir. Görünən odur ki, əfv məsələsi heç yerdə gündəmə gətirilmir. Yalnız sizin qəzet bu məsələni daim diqqətdə saxlayır, gündəmə gətirir. Bizim özümüzdə də az problem yoxdur. Siyahı tərtib edən müxtəlif şəxslər var. Siyahıları get-gedə uzadırlar. Onlar bilmirlər ki, siyasi məhbus o şəxs sayılır ki, bütün instansiyaları keçmiş olsun. İnsanın siyasi motivlərlə həbs olduğunu sübut etməlidirlər. Bunun üçün onların məhkəmələrində belə iştirak etməli, monitoring aparmalıdır. Bunlar olmadığı üçün siyahılar uzanırlar. Bizim həbsdə siyasi qadınımız var, Gözəl Bayramlı. O, mütləq azad olunmalıdır. Əminliklə bu sahəni bilən şəxs kimi deyirəm ki, o siyahılarda olanların çoxu siyasi məhbus deyil. Hüquq müdafiəçilərinin hazırladığı kiçik bir siyahı var. Oradakı məhbuslar tanınmışdılar. Düşünürəm ki, bu siyahıda olanlar azad edilsələr, Dağlıq Qarabağ və digər problemlərimizin həllində çox-çox irəli gedərdik”.

□ **Cavanshir ABBASLI**
“Yeni Müsavat”

Dekabrın 4-dən başlayaraq Azərbaycanda Bakı Ekspo Mərkəzində “Bakutel-2018” XXIV Azərbaycan Beynəlxalq Telekomunikasiya, İnnovasiya və Yüksək Texnologiyalar Sərgisi keçirilir. Sərgidə iştirak edən şirkətlər bu günlər ərzində hər gün tətbiq etdikləri yeniliklər barədə sərgi iştirakçılarına məlumat verib, yeni məhsullarını sərgiləyirlər.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı, Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu və Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyasının dəstəyi ilə keçirilən sərgidə 10 ölkə - ABŞ, Türkiyə, Belarus, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Fransa, İtaliya, Polşa, Xorvatiya, İran, Sloveniya milli pavilyonla təmsil olunur.

Ekspertlər Azərbaycanda telekommunikasiya istiqamətində atılan addımları vacib sayırlar. Lakin bəzi mütəxəssislər, sosial şəbəkələrdə sadə vətəndaşlar bildirirlər ki, təşkil edilən sərgidə heç də əsaslı yeniliklər yoxdur. **Sərginin təşkilatçılığı ilə bağlı şikayətçi olanlar da var. Məsələn, “Media Consulting and Services” media xidmətləri şirkətinin rəhbəri Samir İsmayıl bildirib ki, sərgiyə gələnlərin avtomobillərini park etmək üçün şərait yaradılmayıb:** “Sərgi mərkəzinin qarşısında azı 200 maşın üçün yer olduğu halda qonaqlar heç bir şəraiti olmayan ərazidə parkinq etməyə məcbur etdilər. Tədbirə gələnlər bu səbəbə görə təyin olunan görüşlərə azı 20 dəqiqə gecikdi. Təxminən 500 metr məsafəni qonaqlar yağışlı havada pəncəli yol qırağı ilə qət etməyə məcbur oldu. Yüksək sürətli avtomobil yolunun kənarında piyada üçün səki nəzərdə tutulmayıb”.

“Yeni Müsavat”a danışan ekspert Osman Gündüz bildirib ki, sərgi yeniliklər baxımından bir o qədər də zəngin deyil: “Hər bir sərgi gerek mövcud inkişafı qabaqlayan platformada olsun. Yeni sərgidə ən azı sahə üzrə iki-üç il sonra nələrlə olacaq,

24th Azerbaijan International TELECOMMUNICATIONS, INNOVATIONS AND HIGH TECHNOLOGIES EXHIBITION AND CONFERENCE
4 - 7 DECEMBER 2018 BAKU, AZERBAIJAN

əyyən etməlidir. Bilinməlidir ki, bu, kimin üçündür. Xalq üçün, hökumət, biznes, yoxsa digərləri üçündür? Bu suala cavab tapılmalıdır. Auditoriya məsələsinə əl gəzdirilsə, daha da uğurlu iş alınar.

Sərgidə həmçinin 5 G internet sürətinə hazırlıq məsələsi də sərgilənir. Ekspert bildirib ki, Azərbaycanda 3 G, 4 G-nin genişlənməsinə ehtiyac var. Daha sonra isə 5 G barəsində düşünmək olar: “Azərbaycanda 5 G yoxdur. Dünyada, ümumiyyətlə, 5 G ilə bağlı yeniliklər geniş yayılmışdır. Ölkədə heç

□ **Əli RAİS,**
“Yeni Müsavat”

“Nar” media nümayəndələrinə yeni məhsullarını təqdim etdi

“Nar” “BakuTel-2018” - 24-cü Beynəlxalq Telekomunikasiya və İnformasiya Texnologiyaları Sərgisi çərçivəsində media nümayəndələrinə görüş keçirib və ən son məhsullarının təqdimatını edib. Jurnalistlərin iştirakı ilə keçirilən təqdimatda “Nar”ın Azərbaycan telekommunikasiya bazarında ilk dəfə tətbiq etdiyi onlayn TV - “Nar TV” və “Nar Wi-Fi” haqqında ətraflı məlumat verilib və əyani göstərilib.

Bildirilib ki, abunəçilərə rahat şəkildə sevdiyi kanalları izləmək imkanı yaradan “Nar TV <https://www.nar.az/nartv/>” mobil tətbiqini telefonlara və ya tabletlərə yükləməli, “Nar” nömrəsindən istifadə edərək qeydiyyatdan keçirilməlidir. Bundan sonra abunəçilər istənilən məkanda və vaxtda smartfonlarında 100-ə qədər Azərbaycan, regional və beynəlxalq kanallara rahat şəkildə baxa bilərlər. Məlumat verilib ki, “Nar TV” tətbiqini yükləyən istifadəçilər idman, əyləncə, uşaqlar, film, xəbərlər kanallarına 1 ay ərzində pulsuz baxa biləcəklər. Bundan başqa media nümayəndələrinə “Nar TV”-nin üstünlükləri barədə də danışılıb və əyani göstərilib.

Mətbuat konfransında “Nar”ın sərgidə təqdim etdiyi digər məhsul - “Nar Wi-Fi [ar.az/nar-wi-fi](https://www.nar-wi-fi.com/)” haqqında da məlumat verilib. Bildirilib ki, bu internet paylayıcısı sayəsində abunəçilər istənilən məkanda sərfəli qiymətə portativ yüksək sürətli internetə (LTE / 4G) çıxış əldə edə bilərlər. Bunun üçün müvafiq tariffli SIM kart ruterə daxil edilir və enerji mənbəyinə qoşulduqdan sonra qurğu avtomatik olaraq işə düşür. 30-dan artıq cihaz eyni anda internetə qoşula bilər. “Nar Wi-Fi” ev, bağ, ofis və biznes məkanlarını fiber optik kimi sürətli internetlə təmin edən naqilsiz texnologiyadır. “Nar Wi-Fi” ilə internet ADSL ilə müqayisədə daha sürətlidir və abunəçilərə 60 GB-a qədər limitsiz internet paketləri təqdim edilir.

Daha sonra media nümayəndələri “Nar” stendinə dəvət edilib və mobil operatorun yeni texnologiyaları ilə əyani tanış olublar.

Elan

Əzizov Rəşad İbrahim oğlunun adına olan Abşeron rayon Aşağı Güzdəl qəsəbəsi ərazisində yerləşən ehtiyat fondu torpaqları təyinatlı 5.0 ha torpaq sahəsinin sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əzizov Rəşad İbrahim oğlunun adına olan Abşeron rayon Hökməli qəsəbəsi ərazisində yerləşən kənd təsərrüfatı təyinatlı 0.1715 ha torpaq sahəsinin sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əzizov Rəşad İbrahim oğlunun adına olan Abşeron rayon Aşağı Güzdəl qəsəbəsi ərazisində yerləşən yaşayış məntəqələrinin torpaqları təyinatlı 0.0986 ha torpaq sahəsinin sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əzizov Rəşad İbrahim oğlunun adına olan Abşeron rayon Aşağı Güzdəl qəsəbəsi ərazisində yerləşən yaşayış məntəqələrinin torpaqları təyinatlı 0.0611 ha torpaq sahəsinin sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əzizov Rəşad İbrahim oğlunun adına olan Abşeron rayon Aşağı Güzdəl qəsəbəsi ərazisində yerləşən yaşayış məntəqələrinin torpaqları təyinatlı 0.10 ha torpaq sahəsinin sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cümə söhbətləri

Bismilləh-Rahmə-nir-Rahim!
 Bugünkü bəhsimiz "Furqan" surəsinin 63-cü ayəsinin təhlili üzərindədir. "Rəhman olan Allahın həqiqi bəndələri o kəslərdir ki, yer üzərində "həvna" halətində yeriyirlər". Təvazö ilə, mülayimliklə, mehribanlıqla, vüqarla yeriyirlər. Və bu ayədən başlayaraq, Allah Təala həqiqi mömin insanın 12 xüsusiyyətini tanıtdırır.

Təfsiri bəhslərdən aydın olur ki, burada yerimə - əslində bütün yaşayışa işarədir. Yəni burada yerimə dedikdə, əslində ümumiyyətlə insanın yaşayış tərzinə və digər insanlarla münasibətlərinə aid məsələ nəzərdə tutulur. İnsanlar arasında yaşayarkən və insanlarla münasibət qurarkən, təvazökarlıq, vüqar, mülayimlik, mehribanlıq əsasında olan ünsiyyətdən gedir söhbət.

Allah dərğahında təvazökarlığın təzahürü

Beləliklə, mübarək ayədə fiziki yeriməyə işarədə, insanın ümumi yaşayışı və bu yaşayış dönməndə davranışları nəzərdə tutulub. Və buradan insan həyatının bütün səhnələrində, insanlarla münasibətlərin hamısında təvazö yükünün olması mövzusu ortaliqə çıxır.

Burada bir başqa təfsiri nöqtə də vardır. Mübarək ayədə hərtərəfli təvazökarlığa dəvət var. Ayənin əvvəlində "Rəhman olan Allahın bəndələri" ibarəsi gəlir. Möminlər Allah qarşısında mütevazödürlər. Həqiqi bəndələrin Uca Yaradanın müqabilində təvazökarlığından gedir söhbət. Möminlər - Allahın təvazökar bəndələridir.

Digər tərəfdən, "yer üzündə gəzərkən" ibarəsinin geniş mənada açıqlaması, digər insanlarla ünsiyyəti əhatə etdiyindən, möminlərin insanlarla ünsiyyətdə təvazökar olması belli olur. Məlum olur ki, Allah qarşısında təvazö edənlər, həm də insanlarla təvazö edənlərdir. İnsanlar qarşısında təvazökarlıq, Allah Təala qarşısında təvazökarlığın xüsusiyyətlərindəndir. O kəs ki, Allah qarşısında təvazökarlıq, Allah bəndəsidir - insanlarla da təvazökarlıq. İnsanlarla təvazö xüsusiyyəti - möminin Allah dərğahında təvazökarlığının təzahürüdür. Deməli, hərtərəfli təvazödən gedir söhbət. Bəndə olaraq Xalığın dərğahında təvazökarlıqlar, eyni zamanda xəlf olunmuşlarla rəftarlarında da təvazökarlıqlar.

Təvazönün mənbəyi

Təvazönün mənbəyi və

Ləzzət mənbəyindən qaynaqlanan hiss

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyətçi-filosof, İcraşəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

varlığını tanısa, öz yerini bütün varlığa nisbətə anlasa, o zaman nə qədər kiçik, nə qədər ehtiyaçlı olmasının fərqi var. Bunun fərqi varsa, "böyüklük" iddiasında olmaz. Deməli, təvazökarlığın əsas şərtlərindən biri insanın az da olsa, özünü tanımayaya malik olmasıdır.

Təvazö ilə bağlı çox incə, zərif buyuruşlar var. Böyük İslam Peyğəmbəri (s) təvazönü ibadət şiriniyini kimi təqdim etmişdir. Günün birində Allahın Peyğəmbəri (s) buyurur ki: "Nə üçün sizdə ibadət şiriniyini görmürəm?" Dedilər: "İbadət şiriniyi nədir?" Buyurdu: "Təvazökarlıq".

İnsanlar var ki, zahirdə ibadət edir. Amma sərt, qaba olurlar. Quru olurlar, aqressiv olurlar. Bəs bu, iman iddiası ilə necə bir araya sığır? Bir halda ki, dilimizin həqiqi iman əhlinə aid olan buyuruşuna əsasən, mömin mülayim və mehriban olmalıdır?! Bir halda ki, bu xüsusiyyətlərdən uzaq olmağı dinimiz ibadət şiriniyindən məhrumluq kimi qiymətləndirir?! Bir sözlə, ibadət şiriniyi o yerdə olar ki, ibadət edəndə təvazökarlıq kimi gözəl xüsusiyyət mövcud olsun.

Bəndəlikdə ən üstün olmaq

Təvazökarlıqla bağlı başqa bir nöqtə, bəndəlikdə ən üstün mövqə tutmaqla bağlıdır. Görürük ki, Rəsuli-Əkrəm (s) bəndəlikdə ən üstün məqam kimi təqdim edir təvazökarlığı: "İnsanların bəndəlikdə ən üstünü - böyük olmasına baxmayaraq, təvazökarlıq edən şəxsdir".

İnsan istəyirsə gerçəkdə ən üstün olsun, gerçəkdə həqiqi bəndə olsun, gerçəkdə ibadət şiriniyini dadsın - gerek təvazökar olsun. İstəyirsə mənəvi hələldə etsin - gerek təvazökar olsun. İnsan istəyirsə halı xoş olsun - gerek təvazökarlığa üstünlük versin. Böyük İslam Peyğəmbəri (s) mübarək buyuruşlarının birində kimlərin halının xoş olması məsələsinə aydınlıq gətirir: "Xoş o adamın halına ki, heç bir nöqsan və çatışmazlıq olmadan, Allah Təalaya görə təvazökarlıq etsin və heç bir xarlıq və acizliyi olmadan, özünü haqirətləndirsin".

Görürük ki, mübarək hədisdə təvazökarlıq nə kimi uca səviyyədə tərənnüm edilir. Və bu yüksəkliyə yetişməyin mərkəzi xətti olaraq, Allaha görə təvazökarlıq, ixtlaslı durumda olmaqlıq vurğulanır. Hər bir xarlıq və acizliyi özündən uzaqlaşdıraraq, insanın təvazökarlıq durumuna gəlməsi bəyənilir.

Elə olur ki, insanın nə isə bir çatışmazlığı, nöqsanı var. Ona görə müəyyən mənada "dili qısa" olur. Müəyyən çəkinlikləri var, ona görə onun rəftarları mülayim olur. Bir də var onun rəftarlarının mülayimliyinin, mehribanlığının kökündə Allaha xatirlik durur.

Ən böyük ibadət

Dinimiz təvazökarlığı ibadətlərin ən böyüklərindən biri

Varlıların kasıblar qarşısında təvazökarlığı

Qeyd etdik ki, təvazö - ləyaqətli insanlarla ünsiyyətdə üzə çıxan bir xüsusiyyətdir. Allaha görə olmaqlıqla səciyyəolən bir xüsusiyyətdir. İnsan bir şəxsin müqabilində təvazökarlıq, mülayimlik, yumşaqıq etsə və əgər bu, iman və ixtlasdan deyil, maskalanmış yaltaqlıqdandırsa, bunun həqiqi təvazökarlığa bir aidiyyəti yoxdur. Bunun mübarək dinimizin təvazökarlıq adlandırdığı nəci davranış konsepsiyasına aidiyyəti yoxdur. İslam belə "təvazö"nü bəyənir. Zira, bu, aşkar olaraq, Allaha görə deyil, həmin insanın puluna və bu kimi "dəyərlər"inə görə onunla münasibət qurmaq istəyinin və niyyətinin

rastlaşdığı insanlarla birinci salamlayırsa, mömin olaraq təriflənməyinə rəvac vermirsə və bütün bunları Allaha xatir edirsə - o, təvazökarlardandır. Gördüyümüz kimi, bir çox əlamətlər təqdim edilir ki, düşünen insan üçün bunlara riayət etməyin səmərəsi aşkar surətdə belli olur.

Təvazökarlığın səmərəsi mövzusunda toxunarkən, əziz İslam Peyğəmbərindən (s) aşağıdakı hədisə diqqət edək: "Həqiqətən, təvazökarlıq, öz sahibini daha da ucaldır. Odu ki, təvazökar olun ki, Allah sizi ucaltsın".

Əzəmət və vüqar paltarı

Təkəbbürlülük adamı xar edər, təvazökarlıq isə insanı ucaldır. Allahın Peyğəmbəri (s) buyurur: "Kim Allaha görə təvazökarlıq etsə, Allah onu ucaldır. Beləliklə, o, öz nəzərində zəif, camaatın gözündə isə böyük olar. Kim təkəbbürlük etsə, özünü böyük tutsa, Allah onu alçaldır. Beləliklə, o, camaatın gözündə kiçik, öz nəzərində isə böyük olar. O, camaatın gözündə hətta it və donuzdan da aşağı olar".

Dinimiz təvazökarlığın insan vücuduna gətirdiyi faydaları belli edir. Və təkəbbürlülüğün insanı nə dərəcədə xar etməsi, onun həqiqətdə nə səviyyədə zəlif olması məlum olur.

Təvazökarlıq insana vüqar gətirir. İmam Əli (ə) buyurur: "Təvazökarlıq sən(in əynin)ə vüqar və əzəmət paltarı geyindirir".

Təvazönün işlərin sahmana düşməsinə rolu da böyükdür. İmam Əli (ə) buyurur: "Təvazökarlıqla işlər qaydasına düşür".

Hikmət və təvazönün əlaqəsi barədə İmam Museyi-Kazimdən (ə) nəql edirlər: "Həqiqətən əkin torpaqda bitir, daş parçası üzərində isə bitmir. Hikmət də elədir. Təvazökar adamın qəlbində bitir, təkəbbürlü və lovğa adamın qəlbində isə bitmir. Çünki Allah təvazökarlığı ağılın, təkəbbürlüyü isə nadanlığın aləti edib".

Başqa yerdə İmam Museyi-Kazim (ə) təvazönün əvəzi barədə çox əlamətdar bir məqamı qeyd edir: "Allah təvazökarları, onların təvazökarlıqlarının miqdarında ucaltır. Əksinə, onları öz əzəmət və böyüklüyü qədrə qaldırır".

Təvazökarlığın yolları nədir? İmam Əli (ə) buyurur: "Təvazökarlığa yalnız sinənin salamat olması (və pak qəlb) ilə çatmaq olar".

İnsan qəlbini təmizləməsə, ruhunu salamat etməsə, təvazökarlığa yetişməz.

Elm insanı təvazöyə aparar. İnsan biləsə kimdir, təvazökar olar. Həzrət Əli (ə) buyurur: "Təvazökarlıq - elmin səmərəsidir".

Bir məqamı da qeyd etmək lazımdır: tanımanın təvazödə rolu böyükdür. İmam Əli (ə) buyurur: "Allahın əzəmətinə tanıyan şəxsə özünü böyük hesab etmək yaraşmaz. Çünki Allahın əzəmətinə tanıyan şəxslərin ucalığı - Onun qarşısında təvazökar olmalarıdır".

Yaradanın əzəmətinə, qüdrətini tanıyan insan, özünü asılılığını, ehtiyaçlılığını dərk edər. Bu dərkətmə də onu bəndəliyə çatdırır. İnsanlarla rəftarında təvazökar olar. Allah istəyənlər təvazöyə yaşayar.

Uca Allahdan duamız budur ki, bizləri həqiqi təvazökarlardan qərar versin! Bizlərə ibadət şiriniyini dadırdırsın! Bizlərə həqiqi bəndəliyi nəsib etsin! Amin!

diktə etdiyi bir davranış tərzidir.

Ən gözəl təvazö necə olur? Bu, vərdis olunandan fərqlidir. Məhz varlıların kasıblar qarşısında təvazökarlığı - dinimizin nəzərində ən gözəl xüsusiyyətlərdəndir. Həzrət Əli (ə) buyurur: "Allahın mükafatını əldə etmək məqsədi ilə varlıların yoxsullar qarşısında təvazökarlıqları necə də gözəldir! Ondan daha gözəl isə yoxsulların Allaha arxalanaraq varlılar qarşısında etinasızlıq göstərmələri və başlarını uca tutmalarıdır".

Bu qısa kəlamda İmam Əli (ə) insanlara davranış dərşini keçir. Biri varlı insandır. İddialıdır Allah bəndəsi olmağa. Dinimiz deyir ki, Allah Təalanın razılığını əldə etmək məqsədilə o, yoxsullar qarşısında təvazökar olmalıdır.

Yoxsul insan isə varlıların qarşısında özünü zəlif etməməlidir. Allaha arxalanaraq, başını uca tutmalıdır. Bu nöqtə səhv başa düşülməməlidir. Burada, Allah eləməmiş, tərbiyyəsizlikdən, ədəbsizlikdən, sərt rəftardan söhbət getmir. Varlıların puluna görə ona "ehtiram qoymaq" sindromunun aradan gətməsindən söhbət gedir. Varlıya imkanlılığına görə deyil, şəxsiyyətinə görə qiymət verilməlidir.

Təvazökarlığın tərifi

Təvazökarlığın digər bir meyarı, tərifi - səninlə istədiyini təvazökarlıqda, səninin rəftar etməyidir. İmam Rza (ə) buyurur: "Təvazökarlıq, camaatla səninlə edilməsini istədiyini təvazökar rəftar etməyidir".

Gördüyümüz kimi, dəqiqi surətdə verilən tərifdir. İnsan özünə nə qıyrsa, necə rəftarı rəva bilirsə, digərləri ilə elə cür rəftar etməsi - təvazönün nişanələrindəndir.

Digər bir əlamət - insanın məclisdə yer tutması ilə bağlıdır. İmam Cəfər Sadiq (ə) buyurur: "İnsanın məclisdə öz məqam və dərəcəsinə aşağı yerdə oturması - təvazökarlıqdandır".

Başqa yerdə İmam Sadiqdən (ə) nəql edir: "İnsanın məclisin aşağısı ilə razılaşması, rastlaşdığı hər bir kəsə salam verməsi, haqq olsa da mübahisə və qalmaqalı tərk etməsi və pərhizkar kimi təriflənməyi xoşlamaması - təvazökarlıqdandır". İnsan hərc-mərclikdən, yersiz mübahisələrdən yayınması,

MÜSAVAT

Son səhifə

N 262 (7151) 7 dekabr 2018

Kələm almaq üçün evdən çıxdı, lotereya qalibi oldu

Amerikanın Merilend ştat sakini kələm sayəsində minlərlə dollar pul qazanıb. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verir. Qadın mağazaya kələm almaq üçün girib. Kələmi ondan atası istəyib. Mağazaya gəlmişkən, o, sürətli lotereya da satın alıb. Qadın lotereyanın gizli kodunu açıb və orada ona ştab-mənzilə gedib, uduşlu çarxı çevirmək təklif olunub. Minimal mükafatın məbləği 100 min dollar, maksimal mükafat isə yarım milyon dollar idi. Çarx 225 min dolların üzərində dayandı. Hazırda amerikalı qadın bu pulun bir hissəsini "Disnet World"-un əyləncəli parkına getmək üçün sərf edəcək. Qalan hissəsini isə qocalığı üçün saxlayır.

Noyabr ayında xəbər verildi ki, Manhattan sakini Nyu-York lotereyasının tarixində ən yüksək məbləği qazanıb. O, hər həftə lotereya alır və ora əsrlər öncə qohumlarının dediyi rəqəmləri yazmış.

Birdən varlansanız..... bunlar baş verə bilər

Bir anda çox böyük pullar qazanmaq beyni məhv edir. Amerikalı alimlər bu nəticəyə gəliblər. Onların fikrincə, bir anda böyük miqdarda lotereya udan şəxslərin beynində pulun da təsiri ilə ciddi dəyişiklik yaşanır, hətta həyatları alt-üst olur. Alimlər bunu sübut etmək üçün daha öncə Amerikada lotereyadan 558 milyon dollar udan Mark Hill və həyat yoldaşı Sindi üzərində araşdırma aparıb. "Discovery News"-da yer alan xəbərə görə, Mark və Sindi'nin beyinləri hormon ifrazı nəticəsində yaşanan dəyişikliklərə görə yaxın zamanda normal bir beyindən fərqli reaksiyalar göstərməyə başlayacaq. İlk zamanlarda hədsiz miqdarda ifraz edilən dopamin adlı maddə daha sonra beyində qarmaqarışq bir biokimyəvi təsir nəticəsində öz yerini gərginlik və depressiyaya verə bilər. Bu zaman iradəsi zəif olan adamların dəli olma ehtimalı da güclüdür. Alimlər onu da sübut edib ki, qısa vaxtda çox pula sahib olmaqla insan xoşbəxtlik yox, diqqət qazanır.

siyalar göstərməyə başlayacaq. İlk zamanlarda hədsiz miqdarda ifraz edilən dopamin adlı maddə daha sonra beyində qarmaqarışq bir biokimyəvi təsir nəticəsində öz yerini gərginlik və dep-

ressiyaya verə bilər. Bu zaman iradəsi zəif olan adamların dəli olma ehtimalı da güclüdür. Alimlər onu da sübut edib ki, qısa vaxtda çox pula sahib olmaqla insan xoşbəxtlik yox, diqqət qazanır.

Evsiz adam pul dolu çanta tapıb və onu polisə verib

Amerikada evsiz bir kişi içində minlərlə dollar olan çanta tapıb və onu bankın gözetçisinə verib. Bu barədə "Washington Post" nəşri xəbər verib. İnsident Vaşinqton ştatındakı Samner şəhərində, avqust ayında baş verib. 32 yaşlı Kevin But səhərin erkən saatlarında banka gəlib və orada bir çanta görüb. Daha sonradan da aydınlaşdığı kimi, çantanın içində 17 min dollar olub. Amma kişi bu puldan, sadəcə, 20 dollar götürüb. Onu götürməkdə məqsədi isə həmin

pulun saxta olub-olmadığını müəyyənləşdirmək olub. Pulun qalanını isə o, bankın nümayəndəsinə təqdim edib. Sonuncu ona təklif edib ki, çantamı bir yerdə polisə aparsınlar.

Ştatın qanunlarına əsasən, pul 90 gün müddətində polis bölməsində olub. Amma bu müddət ərzində sahibi o pulların arxasınca gəlməyib. Bunun ardınca isə pul banka verilib. Sonuncu bu pullarla öz ərazisini genişləndirməyi planlaşdırır. Polis dürüst vətəndaş olaraq Buta tərifnamə təqdim edib. Şerif Bred Myorikke isə onun əlini sıxaraq deyib ki, heç də hər bir insan belə böyük məbləğdə pul tapanda onu polisə təqdim etmir. Bank rəhbərliyi isə evsiz vətəndaşı onun sevdiyi mağazanın hədiyyə kartları ilə mükafatlandırıb. But deyib ki, yad adama məxsus pula sahib çıxma bilməzdi və buna vicdanı yol verməzdi.

QOÇ - İxtiyarınıza əl bir gün verilib ki, yalnız öz gücünüze güvənməlisiniz. Kənar müdaxilə və məsləhətlər o qədər də önəmli deyil. Günün ikinci yansını bütünlüklə sevgiyə həsr edin.

BUĞA - Günün ümumi mənzərəsi gərgin olsa da, bunun qarşısını ala bilərsiniz. İlk növbədə səbr nümayiş etdirin. Nahardan sonra isə yalnız istirahət və gəzintilərə meyl edin, dostlarınızla bir yerdə olun.

ƏKİZLƏR - Çoxdan bəri donub qalmış planlarınızı dirçəltmək üçün bəzi şəxslərə müraciət etməyiniz böyük səmərə verə bilər. Saat 14-dən sonra iştirak etdiyiniz bütün görüşlər xeyrinizədir.

XƏRÇƏNG - Qarşınızda fəaliyyət və yeni əlaqələr üçün ən uğurlu məqamlar durur. Odur ki, mövcud potensialınızdan maksimum bəhrələnin. Keçmişə ilişib qalmayın. Dünya təzadlı və yeniləşəndir.

ŞİR - İşgüzar və riskli sövdələşmələrdə iştirakınızı təxirə salmağa çalışın. Ən azından bu təqvim deyilən məsələlər üçün önəmli deyil. Çalışın sahib olduğunuz mövqelərinizi qoruyasınız.

QIZ - Şəxsi işlərinizdə böyük dönüş gözlənilir. Qarşıda duran on gün ərzində görəcəyiniz işləri reallığa yaxınlaşdırmaq üçün müttəfiqlərinizlə əlaqələri dərinləşdirin. Bank-kredit işlərini təxirə salın.

TƏRƏZİ - Səhər saatlarında qeyri-ciddi adamların xoşagəlməz rəftarı ilə üzləşə bilərsiniz. Çalışın ki, belə amillər ovqatınızı korlamasın. Nahardan sonra isə yeni sürprizlər, hətta mənfəətli təkliflər gözlənilir.

ƏQRƏB - Gələcək perspektivlərinizi reallaşdırmaq istiqamətində tənbellik edirsiniz. Belə ki, sizə lazım olan bütün gedişləri bildiyiniz halda fəaliyyət göstərmirsiniz. Əzmkarlığınızı artırın.

OXATAN - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözləyir. Güman ki, sizi böhranlı vəziyyətdən çıxara bilən insanlarla qarşılaşacaqsınız. Amma belə məqamlarda təkminli olun ki, sonda gülə biləsiniz.

OĞLAQ - Müntəzəm sürətdə təmasda olduğunuz adamların obyektiv rəyləri ilə hesablaşmağa çalışın. Məsləhət almaq ayıb iş deyil. Qazanmaq üçün çoxsaylı şanslarınız da mümkündür.

SUTÖKƏN - Məqsədlərinizi həyata keçirməkdə bəzi maneələrlə üzləşsəniz də, günün ümumi mənzərəsi istəyinizə uyğun tərzdə canlanacaq. Bütçənizdə artım da mümkündür, amma səhhətinizi qorumasınız.

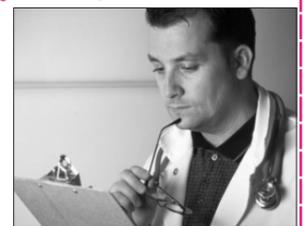

BALIQLAR - Başınızdakı yeni ideyaları reallaşdırmağı bacarsanız, uğurlarınız daha da yaxınlaşacaq. Yeganə narahatçılığınız səhhətlə bağlı ola bilər. Bütçənizi boş məsrəflərə xərcləməyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bu gün diaqnoz qoydular, səhər öldü

ABS-ın Arizona ştatındakı Finsk şəhərindən olan Alani Murrieta həkimlərin qrip diaqnozu qoymasından bir gün sonra dünyasını dəyişib. Bu haqda "The Independent" qəzeti xəbər verir. Həkimlər 20 yaşlı anaya qrip əleyhinə dərmanlardan ibarət resept yazıblar. Bir müddət sonra qız nəfəs almaqda çətinlik çəkdiyi üçün yenidən xəstəxanaya müraciət edib. Daha sonra aydınlaşdı ki, gənc qadın pnevmoniyadan əziyyət çəkir. Murrietanın vəziyyəti pisləşən kimi həkimlər onu daha həssas şəkildə müayinə ediblər. Rentgen göstərib ki, ilkin diaqnoz səhv olub. Bu səbəbdən də onu xəstəxanadan evə buraxıblar. Amma o, hadisədən 8 saat sonra dünyasını dəyişib. Qadının iki oğlu anasız qalıb. Gənc ana qrip xəstəliyinin ağırlaşmasının qurbanı olub. Nəşr Böyük Britaniyada müvafiq hadisələrin statistikasını aparır. Oxford Vaccine Group-un hesablamalarına görə, ölkədə hər il qrip ağırlaşmasından 600 nəfər ölür.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.